

Het effect van thematisch werken op de 21^e-eeuwse vaardigheid zelfsturing tijdens zaakvakonderwijs

Studentnummer: 140280

Profiel: Specialist Wereld, Wetenschap en Techniek

Begeleidend docent: Frank van Herwaarden

Toetscode: T-VT-SB-WWT-OV

Datum: 15 april 2018

‘Juf, hoe zit dat?’

**Het effect van thematisch werken op de 21^e-eeuwse vaardigheid zelfsturing
tijdens zaakvakonderwijs.**

Onderzoeksverslag van Michelle van Epen

april 2018

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
Hoofdstuk 1: Inleiding	9
Hoofdstuk 2: Theoretisch kader	10
2.1 <i>Gepersonaliseerd leren</i>	10
2.1 <i>21^e-eeuwse vaardigheden</i>	10
2.2.1 Modellen	10
2.2.2 Houding of vaardigheden	11
2.2.3 Zelfsturing	11
2.2.4 21 ^e -eeuwse vaardigheden meten	12
2.3 <i>Thematisch werken</i>	13
2.3.1 Effecten van thematisch werken	14
Hoofdstuk 3: Methode	15
3.1 <i>Interview Plaswijckschool Gouda</i>	15
3.1.1 Participanten	15
3.1.2 Onderzoeksinstrumenten	15
3.1.3 De procedure	15
3.1.4 Analyseren resultaten	15
3.2 <i>Zelfsturing tijdens thematisch werken bij leerlingen volgens leerlingen</i>	16
3.2.1 Participanten	16
3.2.2 Onderzoeksinstrumenten	16
3.2.3 De procedure	16
3.2.4 Analyseren resultaten	17
3.3 <i>Zelfsturing tijdens thematisch werken bij leerlingen volgens leerkrachten</i>	17
3.3.1 Participanten	17
3.3.2 Onderzoeksinstrumenten	17
3.3.3 De procedure	17
3.3.4 Analyseren resultaten	17
Hoofdstuk 4: Resultaten	19
4.1 <i>De Plaswijckschool</i>	19
4.1.1 Interview	19
4.2 <i>Zelfsturing bij leerlingen volgens leerlingen</i>	20
4.2.1 Rubrics	20
4.2.2 Interviews leerlingen	21
4.3 <i>Zelfsturing bij leerlingen volgens leerkrachten</i>	22
4.3.1 Rubrics	22

Hoofdstuk 5: Conclusie en discussie	23
5.1 <i>Conclusie</i>	23
5.2 <i>Discussie</i>	24
5.3 <i>Aanbevelingen</i>	25
5.3.1 Andere groepen	25
5.3.2 Methode onderzoeken	25
5.3.3 Kritische leerhouding ontwikkelen	26
Literatuurlijst	27
Bijlagen	29

Samenvatting

De Prinses Beatrixschool is sinds schooljaar 2016/2017 begonnen met het overgaan naar gepersonaliseerd leren. Op vele vlakken hebben de leerkrachten al een goed idee welke kant zij op moeten, maar op het gebied van gepersonaliseerd zaakvakonderwijs zijn er nog vele vragen. Daarom zal in dit onderzoek de volgende vraag centraal staan:

Wat is het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21^e-eeuwse vaardigheid 'zelfsturing'?

Deze hoofdvraag zal worden beantwoord door de volgende deelvragen te beantwoorden:

- a. Wat zijn de ervaringen van de Plaswijkschool in Gouda met betrekking tot het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21^e-eeuwse vaardigheid zelfsturing?*
- b. Wat is het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21^e-eeuwse vaardigheid zelfsturing, bij leerlingen van de Prinses Beatrixschool in Bodegraven, volgens de leerlingen van groep 6?*
- c. Wat is het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21^e-eeuwse vaardigheid zelfsturing, bij leerlingen van de Prinses Beatrixschool in Bodegraven, volgens de leerkrachten van groep 6?*

Het doel van dit onderzoek is dat de Prinses Beatrixschool uiteindelijk nieuwe aanknopingspunten heeft om gepersonaliseerd leren in zaakvakonderwijs vorm te geven. Om een goed antwoord te kunnen vormen op deze vraag zijn verschillende theorieën bestudeerd. Bij gepersonaliseerd leren krijgen de leerlingen de regie over hun eigen leerproces. De leerkracht is hierbij van belang en dient als coach. De 21^e-eeuwse vaardigheden worden gezien als vaardigheden die leerlingen nodig hebben om te kunnen functioneren in de 21^e-eeuwse maatschappij (Thijs, Fisser en Van der Hoeven, 2014, p. 18)(Kennisnet, 2015). Zelfsturing wordt omschreven als een vaardigheid om zelf doelen te stellen, te behalen en te reflecteren (SLO, 2015; 2017)(Van den Bergh en Ros, 2015). Deze vaardigheid kan worden gemeten met een rubric. De zelfsturing zal worden gemeten in de setting van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs. Thematisch onderwijs wordt gezien als een reeks betekenisvolle activiteiten waarbij de vragen van leerlingen centraal staan. Gastel – Firet (2017) noemen als een van de effecten van thematisch werken dat de leerlingen meer inbreng hebben en dat de 21^e-eeuwse vaardigheden worden ontwikkeld.

De deelvragen van het onderzoek zijn beantwoord door onderzoek te doen in de praktijk. De Plaswijkschool in Gouda is geïnterviewd om te achterhalen op welke manier zij zelfsturing vormgeven tijdens zaakvakonderwijs. Zij gaven aan dat er het beste gewerkt kan worden met een thematische methode voor zaakvakonderwijs. Aandachtspunten hierbij zijn om je als leerkracht goed van tevoren verdiepen en leerlingen op de juiste manier moet coachen.

Als tweede is er een thema ontworpen waarvan de leerlingen zelf het onderwerp naar voren hebben gebracht. De leerlingen hebben onderzoek gedaan naar een aspect over het weer. Zij hebben zelf aangegeven wat zij wilden leren. Door middel van proefjes en het opzoeken van informatie hebben zij hun vragen kunnen beantwoorden. Tijdens dit thema zijn de rubrics vooraf, tussendoor en achteraf door tien leerlingen ingevuld van de groep in hoeverre zij op verschillende onderdelen van zelfsturing scoorden. Ook bij de leerkrachten van deze groep zijn metingen gedaan.

Zij hebben de rubrics vooraf en achteraf ingevuld. Om meer duidelijkheid te krijgen over de resultaten is er ook een interview afgenomen.

Uit onderzoek is gebleken dat thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs een positief effect heeft op veel onderdelen van de zelfsturing. Er zijn wel een aantal kanttekeningen aan dit onderzoek. Dit onderzoek is uitgevoerd in een groep, waardoor het resultaat wordt beperkt. Daarbij zijn er ook maar tien leerlingen gebruikt om het overzicht te bewaken. Tevens is alleen leerkracht 1 in dit onderzoek bij alle lessen geweest, waardoor haar resultaten betrouwbaarder zijn. Daarbij heeft leerkracht 2 de leerlingen bij de nulmeting hoger ingeschat. Daarbij is het thema nu zelfontworpen door de leerkracht. Een eventuele methode zou ervoor kunnen zorgen dat leerlingen nog hoger scoren op meerdere onderdelen. Belangrijk is wel bij het gebruik van een methode de onderwijsbehoeften van de leerlingen niet uit het oog te verliezen.

Wel is er nog op een aantal onderdelen van de zelfsturing winst te behalen. Zo vinden de leerlingen het lastig om aan zichzelf kritische vragen te stellen. Dit zou dan ook een vervolgonderzoek kunnen zijn.

Tevens heeft de Plaswijckschool genoemd dat thematisch werken een positief effect heeft op de zelfsturing. Daarbij noemden ze wel dit goed voor te bereiden en gebruik te maken van een methode. Er zijn verschillende methodes hiervoor te gebruiken. Om de juiste methode te kiezen voor de school is het belangrijk om aan te sluiten bij de wensen van de school. In een vervolgonderzoek zou hierbij stilgestaan kunnen worden. Tevens kan ditzelfde onderzoek worden uitgevoerd in meerdere groepen, omdat dit onderzoek nog beperkt is tot een groep.

Hoofdstuk 1: Inleiding

Sinds het schooljaar 2016/2017 is de Prinses Beatrixschool in Bodegraven bezig met het overgaan naar gepersonaliseerd leren. In 2020 moeten alle scholen binnen de stichting De Vier Windstreken over zijn op dit concept:

“Onze stichting De Vier Windstreken heeft zich als doel gesteld om in 2020 op al haar scholen Gepersonaliseerd Onderwijs aan te bieden. De Prinses Beatrixschool gaat in deze ontwikkeling mee. (...) We gaan minder werken met de methode boeken, maar meer digitaal en de kinderen mogen hun eigen doelen stellen binnen bepaalde kaders. Er komen doelenmuren in de groepen en kinderen zullen niet altijd in hun eigen groep werken maar ook op de zogenoemde stilteplekken en overlegplekken.”

Omtrent de basisvakken is de school al zeker op de goede weg, maar toch loopt de school nog tegen het een en ander aan. In een rondvraag op de school komt naar voren dat veel leerkrachten nog zoekende zijn om zaakvakonderwijs te combineren met gepersonaliseerd leren. Veel leerkrachten geven aan dat ze nog via de methode de zaakvaklessen geven, maar dat ze deze wel graag los zouden willen laten. Zij zien thematisch werken als goede optie om meer eigenaarschap bij de leerlingen te leggen. Om meer eigenaarschap bij de leerlingen te leggen, moet de 21^e-eeuwse vaardigheid zelfsturing dus worden vergroot.

Daarom luidt de onderzoeksvraag:

Wat is het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21^e-eeuwse vaardigheid ‘zelfsturing’?

Om deze onderzoeksvraag te beantwoorden, zijn er een aantal deelvragen opgesteld:

- a. *Wat zijn de ervaringen van de Plaswijckschool in Gouda met betrekking tot het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21^e-eeuwse vaardigheid zelfsturing?*
- b. *Wat is het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21^e-eeuwse vaardigheid zelfsturing, bij leerlingen van de Prinses Beatrixschool in Bodegraven, volgens de leerlingen van groep 6?*
- c. *Wat is het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21^e-eeuwse vaardigheid zelfsturing, bij leerlingen van de Prinses Beatrixschool in Bodegraven, volgens de leerkrachten van groep 6?*

Het doel in het onderzoek is het verkrijgen van resultaten waaruit blijkt of de zelfsturing is ontwikkeld door middel van thematisch werken bij zaakvakonderwijs. Om deze vragen te beantwoorden, worden verschillende metingen gedaan tijdens het werken aan thematisch zaakvakonderwijs. Het doel van dit onderzoek is dat de Prinses Beatrixschool uiteindelijk nieuwe aanknopingspunten heeft om gepersonaliseerd leren in zaakvakonderwijs vorm te geven.

Dit onderzoek is van belang, omdat mensen in de huidige samenleving steeds meer worden aangesproken als individu en steeds weer moeten reageren op veranderingen. Leerlingen moeten zich voorbereiden op hun beroep waarin ze zelf hun kennis op peil moeten houden. Zij worden dus eigenlijk voorbereid op een leven lang leren. Leerlingen leren dus beter hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en zelfstandig keuze te nemen (SLO, 2017).

Hoofdstuk 2: Theoretisch kader

Om antwoorden te krijgen op de onderzoeksvragen, is literatuuronderzoek gedaan naar gepersonaliseerd leren, de 21^e-eeuwse vaardigheden en tot slot het thematisch werken en de effecten daarvan. Gepersonaliseerd leren komt in werkelijkheid veel overeen met de zelfsturing die leerlingen krijgen in hun eigen leerproces. Daarom zal voornamelijk op deze vaardigheid ingegaan worden. Om het onderzoek uit te kunnen voeren is gekeken naar mogelijkheden om de zelfsturing bij leerlingen te meten. In dit hoofdstuk zal daar een beschrijving van gegeven worden en zal regelmatig worden verwezen naar de bijlagen.

2.1 Gepersonaliseerd leren

Gepersonaliseerd leren komt steeds meer naar voren in het onderwijs. In deze paragraaf wordt omschreven wat dit is.

Studulski (2015) en Glossary of Education (2015) noemen dat veel verschillende vormen zijn voor gepersonaliseerd leren en dat hier moeilijk een specifieke omschrijving voor te geven is. In het kader van dit onderzoek wordt verder in gegaan op de visie van Kennisnet (2013) en Hargreaves (2006). In de bijlagen worden de andere visies beschreven (bijlage 1).

Kennisnet (2013) geeft een krachtige en korte samenvatting: *“met een rijke verscheidenheid aan leersituaties kom je tegemoet aan de individuele verschillen tussen leerlingen”*. Hargreaves (2006) benoemt daarbij dat de leerkracht en leerling samen verantwoordelijk zijn voor het leerproces. De leerkracht dient dan voornamelijk als coach.

“Gepersonaliseerd leren is het afstemmen van didactiek, pedagogiek, curriculum en de leeromgeving, vóór leerlingen en dóór leerlingen, om zo tegemoet te komen aan hun verschillende leerbehoeftes en ambities.” Van Loon e.a. (2016) noemen verschillende dimensies voor de mate gepersonaliseerd leren: de leraar kan volledig de regie hebben of juist de leerling. Zij benoemen dat de leerkracht dan voornamelijk als coach dient en leerlingen zelf initiatief moeten nemen en sluiten aan bij Hargreaves (2006).

In dit onderzoek wordt de volgende definitie aangehouden voor gepersonaliseerd leren:

Bij gepersonaliseerd leren krijgen de leerlingen de regie over hun eigen onderwijs wat gebaseerd is op hun individuele leerbehoeftes en voorkeuren. Hierbij dient de leerkracht als coach. Deze omschrijving sluit het meest aan bij de visie van de school.

2.1 21^e-eeuwse vaardigheden

Voor de 21^e-eeuwse vaardigheden is het moeilijk om een eenduidige definitie te geven. Marzano en Heflebower constateerden dit en gaven als reden dat dit komt doordat de 21^e-eeuw snel verandert. Veel verschillende modellen zijn hiervoor te vinden. In deze paragraaf wordt ingegaan op de modellen, zelfsturing en hoe deze te meten.

2.2.1 Modellen

In alle modellen komt naar voren dat 21^e-eeuwse vaardigheden nodig zijn om in de 21^e eeuw of in de komende maatschappij te kunnen functioneren. In veel verschillende modellen worden dezelfde vaardigheden genoemd, zoals samenwerking, communicatie, ICT-gebruik en sociaal en/of cultureel burgerschap.

In enkele modellen worden nog zelfregulering, metacognitie, plannen, flexibiliteit en aanpassingsvermogen genoemd (Thijs, Fisser en Van der Hoeven, 2014; Pareja Roblin, 2010). In Thijs, Fisser en Van der Hoeven (2014, p. 17) noemen Ledouw e.a. dat de term de indruk wekt dat het nieuwe vaardigheden zijn, maar dit niet zo is.

Volgens Thijs, Fisser en Van der Hoeven (2014, p. 18) zijn *21^e-eeuwse vaardigheden* “*generieke vaardigheden en daaraan te koppelen kennis, inzicht en houdingen die nodig zijn om te kunnen functioneren en bij te dragen aan de 21^e-eeuwse samenleving.*” Zij gaan uit van vaardigheden, omdat dit makkelijker te hanteren is op basis- en middelbare scholen. Van den Oetelaar (2012, p. 6 t/m 8), Kennisnet (2015) en Marzano en Heflebower (2012, p. 12 t/m 18) sluiten aan bij deze visie over de veranderende samenleving en het ontstaan van nieuwe banen.

Daarbij is in de visies verschil tussen het wel of niet bundelen van de vaardigheden. Thijs, Fisser en Van der Hoeven (2014), Kennisnet (2015), Trilling en Fadel (2009) en Van der Molen en Kirschner (2017) kiezen ervoor de vaardigheden apart te noemen. Thijs, Fisser en Van der Hoeven (2014), Kennisnet (2015) hebben samen gewerkt aan de vaardigheden en deze geplaatst in een model die elf vaardigheden omschrijft. Van der Molen benoemt echter niet vaardigheden die nodig zijn in de 21^e eeuw, maar juist vanuit het perspectief om te kunnen blijven ontwikkelen.

Het KSAVE-model van ATCS (Binkley, e.a. 2010), Van den Oetelaar (2012) en Marzano en Heflebower (2012) hebben de vaardigheden daarentegen gebundeld. In de bijlagen (bijlage 2) is een omschrijving te vinden.

2.2.2 Houding of vaardigheden

Van der Molen en Kirschner (2017, p. 18) benoemen nadrukkelijk dat de vele modellen voor ‘21^e-eeuwse vaardigheden’ of ‘leren voor de toekomst’ spreken over vaardigheden. Niet alle kwaliteiten zijn dus een vaardigheid (Van der Molen en Kirschner, 2017, p. 18 & 19). Volgens Van der Molen en Kirschner (2017, p. 22) zijn vaardigheden of competenties, kwaliteiten die uitdrukken of je iets kunt of beheerst. Dit is heel nauw verbonden met de taxonomie van Bloom (2002). Een houding (Van der Molen en Kirschner, 2017, p. 24) daarentegen wordt gezien als een interne, persoonlijke, psychologische neiging om een bepaald construct of object positief of negatief te evalueren (e.g., Ajzen, 2001; Eagly & Chaiken, 1993; Vogel & Wänke, 2016).

In het kader van dit onderzoek wordt aangesloten bij de visie van Thijs, Fisser en Van der Hoeven (2014, p. 18) en Kennisnet (2015), namelijk: *21^e-eeuwse vaardigheden zijn generieke vaardigheden en daaraan te koppelen kennis, inzicht en houdingen die nodig zijn om te kunnen functioneren en bij te dragen aan de 21^e-eeuwse samenleving en maatschappij.* Deze visie maakt een combinatie van vaardigheden en houdingen, omdat dit lastig te bepalen is.

2.2.3 Zelfsturing

Van den Bergh en Ros (2015, p. 16 en 17) noemen dat voor zelfsturing veel verschillende termen in omloop zijn. Zij benoemen dit als zelfsturing en omschrijven dat leerlingen zelf hun leerdoelen bepalen en behalen met behulp van een coachende leerkracht. Zelfsturing valt bij hen onder de term ‘actief leren’. Bij zelfsturing is metacognitieve kennis van belang wat staat voor ‘kennis en denken over je eigen denken’ (2015, p. 129). De doelen moeten daarbij duidelijk voor ogen zijn.

In dit onderzoek wordt dieper ingegaan op de theorie van Van de Hoef (2017), Thijs e.a. (2014) en SLO (2015). In de bijlagen van dit verslag zijn de andere visies op zelfsturing te lezen (zie bijlage 3).

In Van de Hoef (2017) hebben Thijs e.a. (2014) en SLO (2015) een andere benaming voor zelfsturing, namelijk zelfregulering. Van de Hoef (2017) noemt dit als “het vermogen om een taak of proces doelgericht te kunnen voltooien en verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen handelen.”. Thijs e.a. (201, p. 34 en 35) hebben dit gebaseerd op basis van het KSAVE-model en Kennisnet. Zij omschrijven het als een vaardigheid waarbij het gaat om “het kunnen realiseren van doelgericht en passend gedrag.”. Tot slot omschrijft SLO (2015) het als “*zelfstandig handelen en daarvoor verantwoordelijkheid nemen in de context van een bepaalde situatie/omgeving, rekening houdend met de eigen capaciteiten.*”. Leerling 2020 (z.j.) sluit hierbij aan en hebben hier rubrics voor ontworpen. Hier wordt verderop in het verslag verder op ingegaan. Op een andere site van SLO (2017) benoemen zij dit toch als zelfsturing en omschrijven dit als “het zich verantwoordelijk voelen voor het eigen leerproces door doelen te stellen en bij tegenslagen door te zetten.”

2.2.3.1 Zelfsturing stimuleren

Er zijn volgens De Boer e.a. (2013) in Van den Bergh en Ros (2015, p. 130) verschillende aan te leren strategieën die leerlingen kunnen toepassen voor zelfregulering. Deze zijn te vinden in de bijlagen (bijlage 4). Zoals Van den Berg en Ros (2015, p. 16 en 17) noemden, is de leerkracht van belang. Hij moet de juiste vragen aan de leerlingen kunnen stellen om tot zelfsturing te komen. Een aantal vragen zijn te vinden in de bijlagen (bijlage 5). Crawford (2016) in Van de Hoef (2017) benoemt dat leerlingen gestimuleerd moeten worden in het ontwikkelen van zelfregulering. Dit doe je door leerlingen zelf doelen te laten stellen.

In dit onderzoek wordt zelfsturing omschreven als de vaardigheid om zelf doelen te stellen, te behalen en hierop te reflecteren. De leerlingen worden verantwoordelijk voor hun eigen leerproces en handelen waarbij het belangrijk is welke doelen zij voor ogen hebben, hoe hun ontwikkeling vergaat en de leerkracht dient als coach (SLO, 2015; 2017) (Thijs, e.a., 2014) (Van den Bergh en Ros, 2015). De term zelfsturing zal gebruikt worden, omdat de participanten in het onderzoek deze term gebruiken.

2.2.4 21^e-eeuwse vaardigheden meten

Een rubric kan gebruikt worden om de 21^e-eeuwse vaardigheden te meten. Een rubric is een meetinstrument om vaardigheden of producten van leerlingen te beoordelen op kwaliteit. Daarbij geeft het de leerlingen inzicht in welke criteria van belang zijn voor het concreet handelen en maken zo een ontwikkeling van de leerlingen zichtbaar (Leerling 2020, 2017). Dit sluit aan bij de visie van Van den Bergh en Ros (2015, p. 16 en 17) en Van den Oetelaar (2012) die beiden noemen dat de doelen die bereikt moeten worden duidelijk moeten zijn voor leerlingen. In de bijlagen is omschreven hoe een rubric is opgebouwd (zie bijlage 6).

Leerlingen en leerkrachten kunnen per vaardigheid zien welke stappen een leerling moet nemen om een volgend niveau te bereiken. Daarbij wordt genoemd door leerling 2020 dat het zelfsturend vermogen wordt gestimuleerd door het gebruik van rubrics. Toch zijn er een aantal kanttekeningen. De rubrics zijn namelijk alleen zinvol als je ze koppelt aan een doel of functie. Tevens stuurt de inhoud de vaardigheden aan (Leerling 2020, 2016). Het meetinstrument is zeker goed te gebruiken als tussentijdse evaluatie. In de bijlagen (bijlage 7) van dit onderzoeksverslag zijn de beoordelingscriteria voor rubrics volgens SLO (2006, p. 14) verwerkt.

Leerling 2020 heeft in samenwerking met SLO rubrics ontwikkeld (zie bijlage 8, 9, 10). Voor de te ontwerpen rubric in dit onderzoek is een combinatie gemaakt van de rubrics die op de website staan van Leerling 2020 (z.j.) en die van de Piter Jelles school (z.j.). De onderwerpen die in de rubric aan bod komen zijn gebaseerd op de definitie die is gegeven voor zelfsturing in dit onderzoek (bijlage 13). Een ander meetinstrument van het SLO (2017) is een zelfregulatie-vragenlijst voor leerlingen in het voortgezet onderwijs. Hiermee kan de mate van zelfregulatie worden gebruikt als hulpmiddel om dit gedrag te bevorderen (zie bijlage 11).

In het kader van dit onderzoek wordt gekozen voor de rubric, omdat dit positief geformuleerde doelen zijn voor de leerlingen. De vragenlijst daarentegen kan negatief op de leerlingen overkomen en bevestigen wat de leerlingen nog niet kunnen. Met de rubric zien de leerlingen waar ze naartoe moeten werken en wat daarbij concreet meetbaar gedrag is. Dit heeft wel een invloed op de zelfsturing.

Tevens wordt er in dit onderzoek ervoor gekozen om een interview af te nemen op een andere school dan de Prinses Beatrixschool die dient als vergelijkingsmateriaal voor het onderzoek. Om dit interview goed voorbereid in te gaan wordt er gebruikt gemaakt van een interviewschema. Belangrijk hierbij is dat de vragen open gesteld worden (Harinck, 2013, p. 139 & 140).

2.3 Thematisch werken

Thematisch werken is een werkvorm wat vaak wordt gebruikt in het onderwijs. In deze paragraaf wordt omschreven wat dit precies is en wat hier de effecten van zijn.

Volgens het Platform 2032 (2015) is thematisch werken de toekomst. Binnen een thema kunnen meerdere vakken geïntegreerd worden, zowel de basis- als zaakvakken. Volgens Pompert (2014) betekent thematiseren *‘Het laten groeien en opbouwen van een stroom van betekenisvolle activiteiten voor leerlingen, rond een inspirerend thema, aangestuurd door de vragen en inbreng van leerlingen.’* Volgens Pompert (2014) duurt een thema zo’n zes tot acht weken. Dit is opgebouwd uit drie fasen: Inleiding, onderzoeksplan maken en afronden en presenteren (voor uitgebreide omschrijving zie bijlage 12).

De Koning (2013, p. 59) deelt het proces van thematiseren op in vijf fasen. Zij voegt een voorbereidingsfase en evaluatiefase toe aan het begin en einde van het project. Dit heeft betrekking op de leerkracht. Van den Bergh en Ros (2015, p. 60) ondersteunen dit.

De rol van de leraar is van groot belang bij thematisch werken (Pompert, 2014). Zo nu en dan zal de leerkracht instructie moeten geven. De Koning (2013, p. 76) en Pompert (2014) noemen dat de leerkracht een thema kan opbouwen door mee te doen met de leerlingen.

De Vaan en Marell (2012, p. 333) noemen dat gekozen kan worden voor thematisch werken wanneer behoefte is om meer vraag- en kindgericht te werken. Daarbij ontstaat meer samenhang tussen de vakken. Belangrijk is om aan te sluiten bij de leefwereld van de leerlingen. Van Eijkeren (2009, p. 201) sluit hierbij aan. Hij noemt dat het bij thematisch werken juist gaat om de initiatieven van leerlingen en de keuzevrijheid om doelen te behalen.

In Westeneng (2014, p. 54) noemen Pompert (2004), De Konink (2013) en Van Oers (2003) dat een thema voor een koppeling tussen de doelen van de te leren vaardigheden. Betekenisvolle thema's zorgen dat wij leren van het leven.

Ros (2016, p. 26) noemt wel dat bepaalde risico's verbonden zijn aan thematisch werken. Zo noemt zij dat er vaak geen logische opbouw en geen concrete doelen in een thema zitten. Ook noemt ze dat er weinig diepgang en feedbackmomenten zijn. Dit zijn dus zeker aspecten die niet uit het oog verloren moeten worden.

2.3.1 Effecten van thematisch werken

Gastel – Fiet (2017) noemt enkele effecten van thematisch werken:

- De leerlingen kunnen allemaal op hun eigen niveau werken aan eenzelfde project. Dit kan individueel, in groepjes of klassikaal.
- De leerlingen ontwikkelen hun 21st century skills.
- De inbreng van leerlingen wordt vergroot. Meer aandacht dus voor vraaggestuurd leren.

Westeneng (2014, p. 55) noemt dat thematisch onderwijs kinderen oproept om vragen aan zichzelf te stellen, zoals "Waarom wil ik dit leren?" "Wat wil ik leren over dit onderwerp?" "Hoe wil ik dit leren?" "Met wie wil ik dit leren". Dit zorgt voor een open en kritische leerhouding.

Expliciet noemt Ros (2017) dat het thematisch werken op veel verschillende manieren vorm gegeven kan worden. Afhankelijk van de aanpak wordt het zelfregulerend van de leerlingen wel of niet versterkt. Het staat of valt met de begeleiding van de leerkrachten.

Dit theoretisch kader is geschreven om antwoord te krijgen op de onderzoeksvraag. Volgens de theorie komt naar voren dat thematisch werken een positief effect heeft op de ontwikkeling van de 21^e-eeuwse vaardigheden. Zelfsturing valt daar onder. Wat bij alle paragrafen naar voren komt is dat de rol van de leerkracht cruciaal is. Om de mate van zelfsturing te meten, wordt in dit onderzoek gebruik gemaakt van een zelfontworpen rubric (bijlage 13).

Hoofdstuk 3: Methode

In de verlegenheidssituatie kwam naar voren dat de leerkrachten van de Prinses Beatrixschool nog maar weinig handvatten hebben om zelfregulering (gepersonaliseerd leren) tot zijn recht te laten komen tijdens zaakvakonderwijs. In dit hoofdstuk zal worden beschreven hoe de onderzoeksvragen die aansluiten bij de verlegenheidssituatie worden onderzocht. Het onderzoek betreft een ontwerpgericht onderzoek waarmee wordt onderzocht of thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs een juiste manier is om de zelfregulering tot zijn recht te laten komen. Er zullen diverse participanten worden betrokken in het onderzoek, waardoor een betrouwbaar resultaat naar voren zal komen.

3.1 Interview Plaswijckschool Gouda

Wat zijn de ervaringen van de Plaswijckschool in Gouda met betrekking tot het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21e-eeuwse vaardigheid zelfregulering?

3.1.1 Participanten

De eerste meting zal worden afgenomen bij een aantal leerkrachten van de Plaswijckschool in Gouda.

3.1.2 Onderzoeksinstrumenten

- a. Er wordt bij deze meting gebruik gemaakt van een **interview**. Het interview betreft een half-gestructureerd interview met ongeveer 10 (hoofd)vragen waarbij ruimte is voor overige vragen. Het interview wordt voorbereid door middel van een interviewschema volgens Harinck (2013, p. 139). Het dient als vergelijkingsmateriaal met de resultaten die uit het onderzoek zullen komen (zie bijlage 14).

Volgens Harinck (2013, p. 140) zorgt een interviewschema ervoor dat alle informatie die men wil weten aan de orde komt. (...) Het maakt de uitkomsten dus betrouwbaarder plus dat de onderzoeker zich beter voorbereid op het interview. In dit schema wordt aangegeven hoe het interview zal beginnen. Het semi-gestructureerde interview heeft een onderwerp en een aantal hoofdvragen die aan de orde moeten komen. De interviewer bepaalt of moet worden doorgevraagd of niet

3.1.3 De procedure

De leerkrachten zullen eenmalig worden geïnterviewd op de Plaswijckschool in Gouda. Dit wordt gedaan, voordat het onderzoek begint. De leerkrachtersvaringen op de Plaswijckschool in Gouda zullen worden gemeten met betrekking tot het stimuleren van de zelfsturing bij zaakvakonderwijs. Hiermee zal onderzoeksvraag 1a worden beantwoord.

3.1.4 Analyseren resultaten

De gegeven antwoorden tijdens het interview zullen worden verwerkt in een matrix (Harinck, 2013, p. 183 t/m 185). Hierdoor wordt een duidelijk overzicht gecreëerd, waarmee gemakkelijk antwoorden kunnen worden vergeleken. Uiteindelijk worden deze antwoorden vergeleken met de resultaten die naar voren komen uit het onderzoek op de Prinses Beatrixschool.

3.2 Zelfsturing tijdens thematisch werken bij leerlingen volgens leerlingen

Wat is het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21e-eeuwse vaardigheid zelfsturing bij leerlingen van de Prinses Beatrixschool in Bodegraven, volgens de leerlingen van groep 6?

3.2.1 Participanten

De participanten in de nul-, tussen- en de effectmeting zullen 10 leerlingen van groep 6 zijn. De 10 leerlingen zijn willekeurig geselecteerd en kunnen dus verschillende cognitieve en sociale vaardigheden hebben. Harinck (2013, p. 120) noemt dat de beste manier het willekeurig kiezen uit de populatie is om een representatieve steekproef te vormen. Voor elke meting worden dezelfde leerlingen gebruikt. Er wordt gekozen voor 10 leerlingen om zo het overzicht te kunnen bewaren en kritisch naar de rubrics te kijken.

3.2.2 Onderzoeksinstrumenten

- a. In dit onderzoek wordt gebruikt gemaakt van een **rubric**. Dit is een zelfontworpen instrument waarmee de mate van zelfsturing in verschillende categorieën kan worden beoordeeld op kwaliteit. De ontwikkeling van de vaardigheid wordt op deze manier zichtbaar voor de leerlingen.

De rubric bestaat uit drie vaste onderdelen: de leerinhoud, de beoordelingscriteria en de niveaus waarop een deelvaardigheid wordt beoordeeld. Hierbij zijn vier niveaus die positief geformuleerd en goed te onderscheiden zijn van elkaar. Deze worden gekoppeld aan een score van 1 t/m 4 waarbij 1 het laagste niveau is en 4 het hoogste niveau. De leerling moet in de rubric een duidelijke keuze kunnen maken. De rubric kan worden gebruikt om de kwaliteit en leerrendement van de leerlingen inzichtelijk te maken (Leerling 2020, 2017). De leerkracht is hierbij van belang die dient als coach.

- b. Gebruik zal worden gemaakt van een kort **interview** met de leerlingen na de effectmeting, waardoor eventuele resultaten verklaard kunnen worden. Dit zal gebeuren met de tien leerlingen die de rubrics ingevuld hebben. Harinck (2013, p. 178) noemt hier het volgende over: “(...) Zo wordt het wat droge beeld van cijfermatige uitkomsten verrijkt en verdiept.”

3.2.3 De procedure

De leerlingen zullen de rubrics op drie momenten gaan invullen: voor, tussendoor en achteraf tijdens het thema dat wordt uitgevoerd. De leerlingen hebben van tevoren aangegeven waar zij in de natuur en techniek nieuwsgierig naar zijn. Rondom een van deze onderwerpen, namelijk het weer, is een thema ontworpen waarbij de leerlingen onderzoek kunnen doen naar hun eigen leervragen (zie bijlage 16). Wanneer het thema wordt ingeleid, zullen de leerlingen onderzoeksvragen kunnen opstellen in hun groepje. Nadat de leerlingen drie weken bezig zijn, wordt tussendoor een meting gedaan. Hierbij vullen de desbetreffende leerlingen opnieuw de rubrics in. Op deze manier kan worden bekeken of een ontwikkeling zichtbaar is.

Harinck (2009, p. 124) noemt dat het van belang is om op meerdere momenten te observeren om zo voldoende betrouwbare en geldige informatie te krijgen. Tevens het ondervragen van meerdere participanten leidt hiernaartoe. In alle situaties geldt dat het belangrijk is om eenzelfde procedure te volgen bij ieder meetmoment.

Nadat de leerlingen antwoorden hebben verkregen op de onderzoeks- of leervragen, worden tot slot de rubrics nog eenmalig ingevuld door leerlingen. De rubrics worden telkens op een nieuw blad ingevuld, zodat de vorig ingevulde antwoorden niet van invloed zijn op de keuze die moet worden gemaakt.

Nadat de resultaten bekend zijn, wordt een kort interview met de tien leerlingen gehouden om de resultaten te kunnen verklaren. Deze leerlingen zullen dit per twee doen, zodat de leerlingen de ruimte krijgen om hier hun antwoorden op te formuleren.

3.2.4 Analyseren resultaten

Per categorie in de rubric wordt een score van 1 t/m 4 gebruikt. Het gemiddelde per onderdeel wordt berekend door alle scores van de leerlingen per onderdeel op te tellen en te delen door het aantal leerlingen. De berekende gemiddeldes worden verwerkt in een staafdiagram. Daarnaast zal een groeigrafiek gemaakt worden. Op deze manier komt naar voren per onderdeel van zelfsturing welke ontwikkeling is gemaakt. Er wordt gebruik gemaakt van één type grafiek om het overzicht te bewaken (Harinck, 2013, p. 174).

De interviews van de leerlingen zullen uiteindelijk worden vergeleken met de resultaten die naar voren zijn gekomen.

3.3 Zelfsturing tijdens thematisch werken bij leerlingen volgens leerkrachten

Wat is het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21e-eeuwse vaardigheid zelfsturing, bij leerlingen van de Prinses Beatrixschool in Bodegraven, volgens de leerkrachten van groep 6?

3.3.1 Participanten

Twee leerkrachten en tien leerlingen zullen participanten zijn in dit onderzoek. De tien leerlingen zullen door de twee leerkrachten van groep 6 worden geobserveerd. Deze twee leerkrachten kennen de leerlingen het best, daarom wordt voor hen gekozen.

3.3.2 Onderzoeksinstrumenten

- a. De leerkrachten zullen net als de tien leerlingen de **rubrics** invullen rondom zelfsturing. Deze rubrics bestaan uit drie vaste onderdelen: de leerinhoud, de beoordelingscriteria en de niveaus waarop een deelvaardigheid wordt beoordeeld. Hierbij zijn vier niveaus die positief geformuleerd en goed te onderscheiden zijn van elkaar. Deze worden gekoppeld aan een score van 1 t/m 4 waarbij 1 het laagste niveau is en 4 het hoogste niveau. De leerkracht moet in de rubric een duidelijke keuze kunnen maken. (Leerling 2020, 2017).

3.3.3 De procedure

De twee leerkrachten zullen dit op twee momenten invullen: vooraf de start van het thema en na de afsluiting van het thema. Zij vullen deze rubrics voor de tien leerlingen in, op basis van observaties. Wanneer er eventuele vragen zijn, zullen deze als verhelderingsvragen worden gesteld aan de leerkrachten.

3.3.4 Analyseren resultaten

Het gemiddelde per zelfsturingonderdeel wordt berekend door alle scores van de leerlingen op te tellen en te delen door het aantal leerlingen. De gemiddeldes van beide leerkrachten worden verwerkt in een staafdiagram.

Op deze manier kunnen de resultaten van leerkrachten met elkaar worden vergeleken. Tevens zal bij de leerkrachten een groeigrafiek gemaakt worden om de ontwikkeling te kunnen waarnemen.

Uiteindelijk zullen bovenstaande methoden en de resultaten hiervan worden gepresenteerd aan de Prinses Beatrixschool, zodat zij nieuwe handvatten hebben in hun ontwikkeling van gepersonaliseerd leren.

Hoofdstuk 4: Resultaten

In dit hoofdstuk zullen op een systematische manier de resultaten van het onderzoek worden weergegeven, zonder dat deze worden geïnterpreteerd. Hierbij zal onder andere gebruik worden gemaakt van grafieken. Bij enkele paragrafen zal worden verwezen naar de bijlagen in dit verslag.

4.1 De Plaswijkschool

4.1.1 Interview

Een interview is afgenomen om de eerste deelvraag te beantwoorden. Een samenvatting is hieronder weergegeven. Voor het gehele interview, zie hiervoor bijlage 14.

Voor dit onderzoek is een aantal vragen gesteld aan een leerkracht van de Plaswijkschool te Gouda. Zij is leerkracht van unit 2 (groep 4, 5 en 6). Zij zijn nog zoekende in wat gepersonaliseerd leren precies is. Voornamelijk vinden zij de zelfstandigheid en het eigenaarschap bij leerlingen belangrijk.

Zij vinden het bij zelfsturing belangrijk dat de kinderen eigenaar zijn van hun eigen leerproces en daarbij weten wat hun vervolgstappen zijn. Dit inzicht wordt aan de leerlingen gegeven door middel van een ik-rapport. Daarbij vinden zij de motivatie ook van groot belang bij zelfsturing.

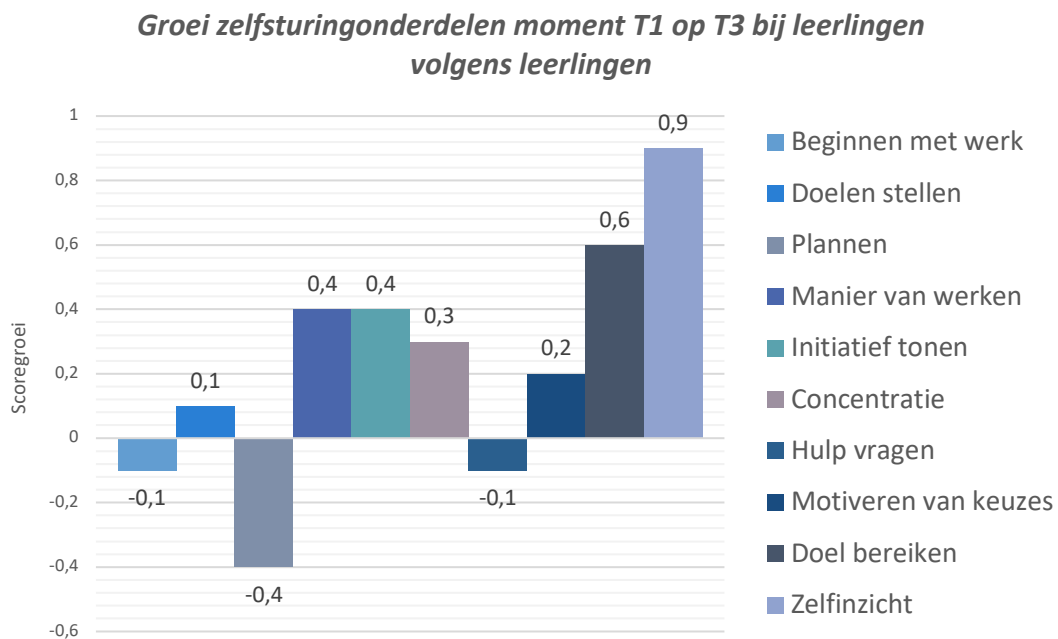
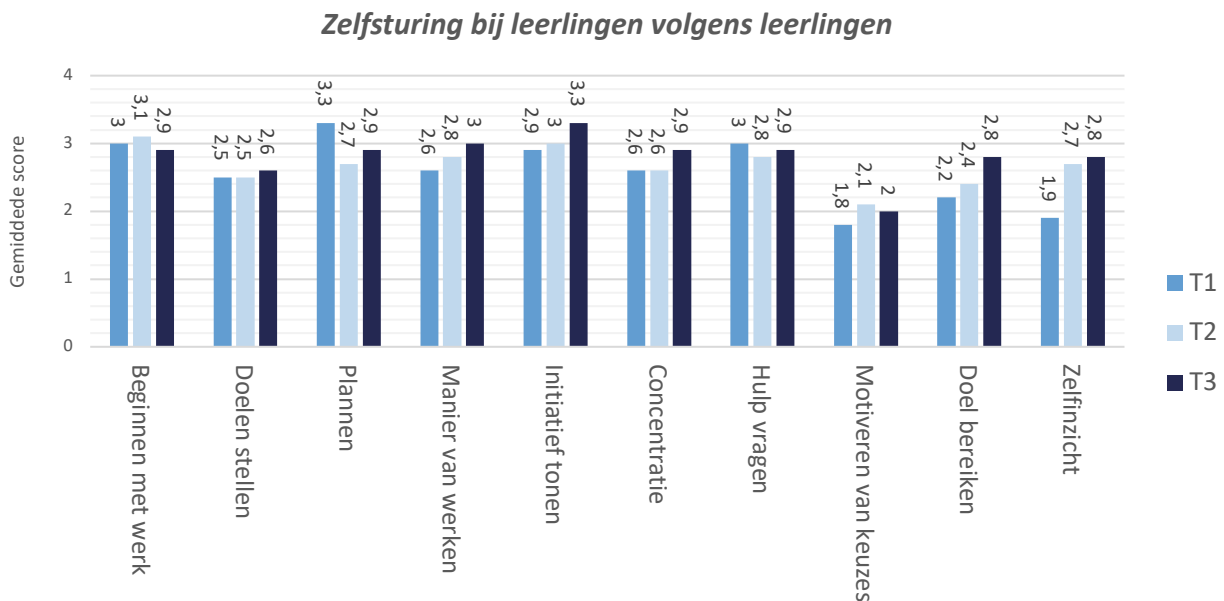
De zaakvaklessen worden gegeven aan de hand van de methode 'Vier Keer Wijzer'. De methode werkt met opdrachtenkaarten die aansluiten bij de meervoudige intelligenties volgens Gardner. Bij elke intelligentie zijn opdrachten die de leerlingen zelf kunnen kiezen. Deze sluiten dan aan bij hun interesse en/of intelligentie. In de verschillende bouwen zijn verschillende thema's waaraan wordt gewerkt. Het effect hiervan is dat de leerlingen zeer zelfstandig zijn, mits de organisatie van de leerkrachten op orde is. De leerling wordt hierbij gecoacht door de leerkracht waarin hij of zij de leerlingen veel vragen stelt. Ze zien nog geen grote verbeteringen in de leerresultaten, maar wel een positief effect op zelfstandigheid en eigenaarschap. Daarbij leren de leerlingen te presenteren aan elkaar. Natuurlijk verschilt het wel per kind in hoeverre zij zelfstandig zijn.

Zij willen zich nog verbeteren in het aanbieden van het thema door het nog meer van de leerlingen te maken. Daarbij willen ze thema's in samenhang gaan aanbieden schoolbreed.

De school adviseert om als startende 'gepersonaliseerd leren school' aan de slag te gaan met een thematische methode. Naast de methode 'Vier Keer Wijzer' zijn nog vele andere methodes die goed hiervoor zijn, zoals IPC. Daarbij is het belangrijk als leerkracht vooraf je goed te verdiepen in de thema's en de organisatie op orde te hebben. Tot slot noemen ze dat het belangrijk is veel uit de kinderen te laten komen en veel kritische, coachende vragen te stellen aan de leerlingen. Dan loopt het vanzelf.

4.2 Zelfsturing bij leerlingen volgens leerlingen

4.2.1 Rubrics

In de grafieken is te zien dat op de meeste zelfsturingonderdelen een positieve groei te zien is. Op de onderdelen 'doelen stellen' en 'motiveren van keuzes' is een kleine groei te zien. De leerlingen schaalden zich hoger in bij 'concentratie', 'manier van werken' en 'initiatief tonen' in. Tevens konden leerlingen volgens hen beter hun doelen bereiken en hadden hier het zelfinzicht voor. Bij 'zelfinzicht' is een groei van 0,9 gemaakt. Bij 'doel bereiken' een groei van 0,6. De meeste onderdelen zitten boven de score 2. Het motiveren van keuzes heeft nog een lage score. Bij de tussenmeting was op vele onderdelen een kleine, geen of negatieve groei te zien. Opvallend is de negatieve groei bij 'plannen'. Ook bij 'hulp vragen' is een negatieve groei waar te nemen.

In bijlage 18 is een aantal van de ingevulde rubrics door leerlingen toegevoegd. Tevens is voor het maken van de grafieken een Excelbestand gebruikt (bijlage 15).

4.2.2 Interviews leerlingen

Met de tien leerlingen die deelgenomen hebben, is een interview afgenomen om de bovengenoemde resultaten scherper te krijgen. In dit interview zijn algemene vragen gesteld over het thema dat is uitgevoerd. Hieronder is een samenvatting weergegeven. Voor het gehele interview, zie hiervoor bijlage 17.

Op de vraag hoe de leerlingen het project hebben ervaren werd positief gereageerd. De leerlingen gaven aan dat zij het leuk vonden dat zij zelf onderwerpen mochten aandragen waar zij meer over wilden weten en dat ze zelf aan het werk konden gaan. De proefjes in het thema vonden de leerlingen ook leuk om te doen. Sommigen vonden het samenwerken lastig.

De meeste leerlingen vonden dat ze voor dit thema niet veel zelf mochten aangeven wat zij wilden leren. Ze gaven aan dat dit best wel meer zou mogen. De leerlingen vonden dat er veel meer ruimte was voor het aangeven van onderwerpen die hen aanspreken: 'Zelfs de kinderen die verlegen zijn.'

De leerlingen gaven aan dat zij goed aan het werk zijn gegaan gedurende het thema. Soms waren zij niet altijd even goed geconcentreerd. Gedurende het thema ging dit wel steeds beter.

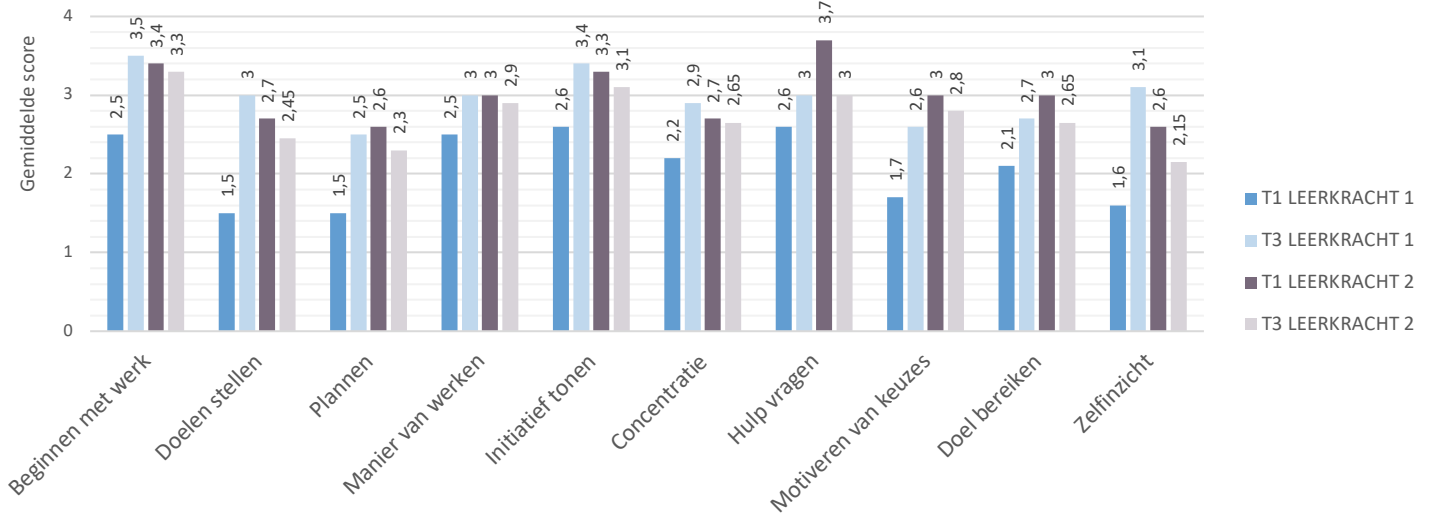
Leerlingen gaven zelf aan dat ze niet snel om hulp vroegen wanneer ze dit nodig hadden. 'Vaak zochten we het eerst zelf uit en als we er echt niet uitkwamen, vroegen we pas hulp aan de juf.'. De leerlingen gaven aan dat ze eerst zelf dingen wilden oplossen.

Om hun doel te behalen hebben de leerlingen veel informatie gewonnen op internet en uit de experimenten die zij hebben gedaan. Een van de leerlingen gaf ook aan dat zij op een gegeven moment nog niet een eenduidig antwoord hadden en nog verder wilden onderzoeken. Sommige leerlingen hebben uit henzelf nog boeken opgezocht om meer informatie te vinden. Uiteindelijk hebben de meeste leerlingen een duidelijk antwoord gekregen. Sommigen willen graag nog meer opzoeken om hun doel uiteindelijk te bereiken.

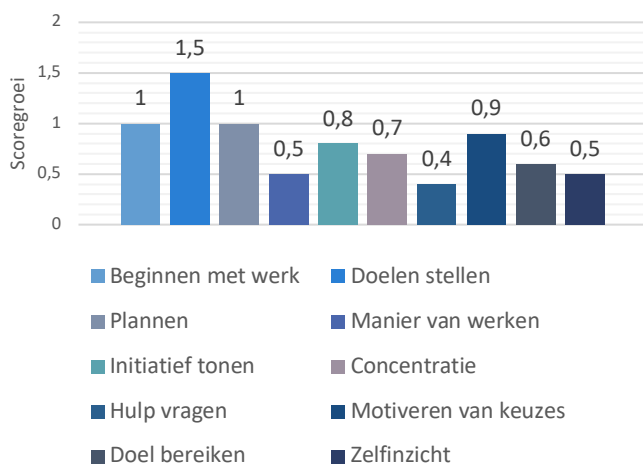
4.3 Zelfsturing bij leerlingen volgens leerkrachten

4.3.1 Rubrics

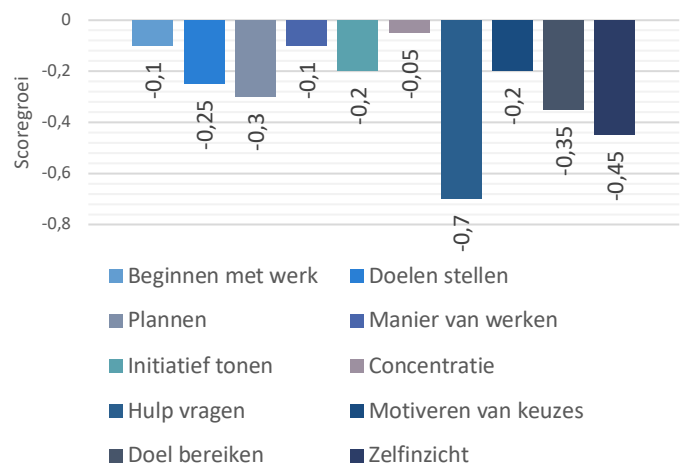
Zelfsturing bij leerlingen volgens leerkrachten

Groei zelfsturingsonderdelen moment T1 op T3 bij leerlingen volgens leerkracht 1

Groei zelfsturingsonderdelen moment T1 op T3 bij leerlingen volgens leerkracht 2

In de bovenstaande grafieken is te zien dat volgens leerkracht 1 de zelfsturing op alle onderdelen is toegenomen. Bij leerkracht 2 is te zien dat alle onderdelen een negatieve groei hebben gemaakt. Het is opvallend dat leerkracht 2 de leerlingen de tweede keer lager geschaald heeft. Leerkracht 1 heeft de leerlingen bij de nulmeting lager ingeschaald dan leerkracht 2. Leerkracht 1 en 2 hebben op de meeste onderdelen bij de effectmeting de leerlingen gemiddeld even hoog ingeschaald. Over het algemeen schaaft leerkracht 1 de leerlingen gemiddeld hoger in bij de effectmeting dan leerkracht 2. Dit zal verder worden toegelicht in de discussie. Het grootste verschil in de gemiddelde score tijdens T3 is te zien bij zelfinzicht. In bijlage 18 is een aantal van de ingevulde rubrics door leerkrachten toegevoegd. Tevens is voor het maken van de grafieken een Excelbestand gebruikt (bijlage 15).

Hoofdstuk 5: Conclusie en discussie

In dit hoofdstuk worden de conclusie en discussie beschreven van het praktijkonderwijs dat de afgelopen maanden is uitgevoerd. Daarbij zal een antwoord worden geformuleerd op de centrale vraagstelling binnen dit onderzoek. In de discussie zullen enkele factoren en beperkingen genoemd worden die van invloed kunnen zijn geweest op het onderzoek. Tevens zullen een aantal aanbevelingen worden gedaan op basis van de conclusie en discussie voor een vervolgonderzoek die in het verlengde liggen van het doel van het onderzoek. Dit alles zal worden onderbouwd met theorie.

5.1 Conclusie

In dit onderzoek is onderzoek gedaan naar de volgende onderzoeksvraag:

Wat is het effect van thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs op de 21^e-eeuwse vaardigheid 'zelfsturing'?

Uit het onderzoek is gebleken dat thematisch werken een positief effect heeft op de 21^e-eeuwse vaardigheid zelfsturing. In deze paragraaf zal hier nader toelichting op worden gegeven.

Uit het interview met de Plaswijckschool is gebleken dat men het beste met een methode kan werken voor thematisch zaakvakonderwijs. Het is hierbij belangrijk dat de leerkrachten zich goed verdiepen in de methodes en thema's die worden aangeboden. Dit wordt ook genoemd door Hargreaves (2006) die zegt dat leerkracht en leerling samen verantwoordelijk zijn voor het leerproces en de leerkracht hierbij als coach dient. Pompert (2014) benoemt dit ook. Verder kunnen zijn tevens concluderen dat de zelfsturing bij leerlingen is toegenomen sinds zij werken met thematisch zaakvakonderwijs. Er zijn nog geen bewijzen dat de leerresultaten zijn toegenomen bij de leerlingen. Belangrijk daarbij is dat het wel per leerling verschilt in hoeverre de zelfsturing naar voren komt. Als leerkracht is het daarom belangrijk je op te stellen als coach en rekening te blijven houden met de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Bij de rubrics die ingevuld zijn door de leerlingen kwam naar voren dat de zelfsturing op vele onderdelen is toegenomen bij hen. Er kan worden geconcludeerd dat de zelfsturing bij leerlingen volgens de leerlingen tijdens thematisch zaakvakonderwijs op vele onderdelen is toegenomen. Uit de resultaten blijkt dat de leerlingen voornamelijk veel winst behaald hebben op het onderdeel 'zelfinzicht', 'doelen bereiken', 'initiatief tonen' en 'manier van werken'. Dit geeft aan dat de leerlingen meer inzicht hebben in hoe zij een doel kunnen bereiken en weten wanneer ze dit hebben gedaan. Tevens hadden de leerlingen volgens de rubrics het gevoel meer initiatief te tonen en konden zij meer bepalen hoe ze aan het werk gingen. In het interview benoemden de leerlingen zelf ook dat ze goed konden bepalen wat ze wilden leren en hoe ze dat gingen aanpakken. Op drie onderdelen is tijdens dit onderzoek een daling gemaakt: 'beginnen met werk', 'plannen' en 'hulp vragen'. Dit laatste kan een goed teken zijn, maar het is van belang dat de leerlingen uit zichzelf hulp durven te vragen als zij ergens niet uitkomen. Het positieve is wel dat de leerlingen in het interview zelf aangaven dat zij eerst zelf hun vraag proberen te beantwoorden en vervolgens pas het aan de leerkracht vragen. Ook het 'beginnen met werk' spreekt het interview tegen, aangezien de leerlingen aangaven het erg leuk vonden om aan het thema te werken. Wel vonden sommige leerlingen de groepjes niet leuk. Daarbij scoort het 'motiveren van keuzes' als laagste.

Dit spreekt de theorie van Westeneng (2014, p. 55) tegen die noemt dat leerlingen veel kritische vragen aan zichzelf gaan stellen. In de aanbevelingen wordt hier verder op ingegaan. Toch valt hier nog winst te behalen bij de leerlingen. Wel is een aantal leerlingen wat kritisch nadenkt over zijn behaalde doel die dit noemt in het interview (zie bijlage 17).

Gastel-Firet (2017) noemden dat thematisch werken de 21^e-eeuwse vaardigheden laat ontwikkelen. Daarbij noemde hij dat het de inbreng van leerlingen vergroot, waardoor meer ruimte komt voor het vraaggestuurd leren. Dit sluit dus aan bij de resultaten die uit dit onderzoek naar voren kwamen.

Uit het onderzoek dat bij de leerkrachten is afgenomen is volgens leerkracht 1 op alle onderdelen een positieve groei gemaakt. De grootste groei volgens leerkracht 1 is gemaakt bij 'doelen stellen'. Daarbij is het 'motiveren van keuzes' gegroeid. De leerkrachten scoren hier hoger dan de leerlingen, maar dit blijft wel een aandachtspunt voor de school. De onderdelen 'plannen', 'beginnen met werk' en 'hulp vragen' spreken de resultaten van de leerlingen tegen. Daarentegen is volgens leerkracht 2 op alle onderdelen een negatieve groei gemaakt. Toch benoemen beide leerkrachten dat ze op vele onderdelen veel positiviteit en betrokkenheid bij de leerlingen zien. Over leerkracht 2 zal in de discussie verder op ingegaan worden. De Koning en Pompert (2014) noemden dat een leerkracht een thema kan opbouwen door samen met de leerlingen mee te doen. Echter is het zo dat dit thema door de leerlingen is uitgevoerd en de leerkracht daadwerkelijk als coach heeft gediend. Het is zeker een optie, maar geen voorwaarde.

5.2 Discussie

In dit onderzoek zijn een aantal factoren en beperkingen geweest die van invloed kunnen zijn geweest op het onderzoek.

Een van de factoren die van invloed kan zijn geweest op de uitkomsten van de rubrics is het woordgebruik. In deze rubrics zijn namelijk een aantal woorden gebruikt die als lastig beschouwd zouden kunnen worden, ondanks hoe de leerkracht de leerlingen hierbij heeft gecoacht. Hierdoor kan het zijn dat de vraagstelling niet goed begrepen is door de leerlingen.

Bij de leerkrachten zijn daarentegen geen problemen geconstateerd. Wel hebben de leerkrachten de rubrics op twee momenten ingevuld in tegenstelling tot de leerlingen die deze op drie momenten ingevuld hebben. Om een duidelijke groei te kunnen zien zouden de leerkrachten deze tussendoor ingevuld kunnen hebben. Harinck (2013, p. 121) noemt dat meerdere meetmomenten moeten plaatsvinden, wil men een bepaalde verandering waarnemen. Uiteindelijk zijn de resultaten van leerkracht 1 het meest betrouwbaar, omdat leerkracht 2 alleen de laatste, afsluitende les heeft bijgewoond, om de betreffende tien leerlingen te observeren. De leerkrachten hebben daarbij een bepaald beeld van de leerlingen, waardoor de resultaten tevens beïnvloed kunnen zijn. Zo is te zien bij leerkracht 2 dat zij de leerlingen bij de nulmeting hoger heeft ingeschat dan bij de effectmeting. Leerkracht 2 bevestigde dit later. Zij heeft het beeld wat zij had van de leerlingen meegenomen in haar beoordeling bij de nulmeting. Harinck (2013, p. 154) noemt dat beoordelingsschalen, waaronder de rubrics, gevoelig zijn voor subjectieve elementen, omdat het om een indruk achteraf gaat. In dit onderzoek is dit duidelijk te zien.

Er zijn in dit onderzoek in totaal tien leerlingen onderzocht. Voor een betrouwbaarder resultaat zouden meer leerlingen moeten onderzocht.

Dit resultaat geeft nu een beeld over een klein gedeelte van de leerlingenpopulatie. De vraag hierbij is of de juiste leerlingen zijn genomen.

De Plaswijckschool noemde namelijk dat het per leerling verschilt in hoeverre de leerling zelfsturing naar voren laat komen. Tevens zou het kunnen dat de leerlingen zichzelf bij de nulmeting te hoog hebben ingeschat, waardoor uiteindelijk maar een kleine groei zichtbaar is.

Dit is opgelost door de leerlingen een aantal verhelderende vragen te stellen met betrekking tot de resultaten. Harinck (2013, p. 178) noemt dat het verwerken van kwalitatieve gegevens zoals een interview het kwantitatieve onderzoek verrijkt en verdiept. Daarbij is het de vraag in hoeverre de leerlingen een goed werkend reflecterend vermogen hebben. Ook zijn een aantal leerlingen niet bij alle lessen aanwezig geweest wegens ziekte, waardoor zij wellicht een essentieel onderdeel hebben gemist waarmee zij meer regie kregen over hun eigen leerproces.

Een ander belangrijke factor is dat het thema nu zelfontworpen is door de leerkracht. Wanneer met een goed doordachte zaakmethode gewerkt zou worden die aansluit bij het gepersonaliseerd leren, is het mogelijk dat op meerdere vlakken een hogere score uitkomt. Natuurlijk is het belangrijk de onderwijsbehoeften van de groep niet uit het oog te verliezen. Daarbij had het onderdeel 'plannen' bij de leerlingen kunnen stijgen wanneer de leerkrachten nog meer door de leerlingen liet beslissen, zoals het ontwerp van het thema. Tijdens dit thema hebben de leerlingen alleen zelf de vrijheid gehad om hun leervraag te bedenken. Het thema zelf en hoe de leerlingen onderzoek gingen doen lag bij de leerkracht.

5.3 Aanbevelingen

Het doel van dit onderzoek is dat de Prinses Beatrixschool uiteindelijk nieuwe aanknopingspunten heeft om gepersonaliseerd leren in zaakvakonderwijs vorm te geven. Dit doel is behaald. Er kan worden geconcludeerd dat op vele punten al winst behaald is, maar dat er zeker nog ontwikkelmogelijkheden zijn. Er zullen een aantal aanbevelingen worden gedaan.

5.3.1 Andere groepen

Binnen dit onderzoek is gekeken naar de leerlingen van groep 6. Dit betekent dat er nog onvoldoende informatie beschikbaar is hoe dit in andere leerjaren zal gaan. Een vervolgonderzoek zou kunnen zijn in hoeverre het thematisch werken een effect heeft op de zelfsturing bij de leerlingen in de andere groepen. Dit kan op dezelfde manier worden onderzocht als in dit onderzoek, maar wel kan nu worden vergeleken of hieruit een vergelijkbaar resultaat naar voren komt. Hierbij zouden meer leerlingen onderzocht kunnen worden, zodat het resultaat nog betrouwbaarder wordt. Wel zou dan met een kritische blik moeten worden gekeken naar dit onderzoeksverslag waar slechts tien leerlingen zijn onderzocht.

5.3.2 Methode onderzoeken

Binnen dit onderzoek is het inzicht opgedaan dat thematisch werken een positief effect heeft op de zelfsturing bij leerlingen. Dit geeft een nieuw aanknopingspunt voor de school. Wanneer een vervolgonderzoek zou plaatsvinden, zou onderzocht kunnen worden welke methode het beste past bij het team en leerlingen, bijvoorbeeld door middel van vragenlijsten en interviews. In dit onderzoek is een interview afgenomen op een school die met de methode 'Vier Keer Wijzer' werkt. Er zijn veel methodes die zelfsturing of meervoudige intelligenties bij leerlingen tot zijn recht laten komen, bijvoorbeeld IPC.

Binnen dit vervolgonderzoek zouden de methodes bestudeerd kunnen worden en om essentiële aspecten met elkaar te vergelijken. Andere scholen (binnen de stichting) zouden hier een bijdrage aan kunnen leveren door hun ervaringen te delen met de school.

Een methode kan een mooie opstap zijn om gepersonaliseerd zaakvakonderwijs vorm te geven, maar het blijft hierbij belangrijk de leerling zelf niet uit het oog te verliezen, zoals de Plaswijckschool al noemde. Belangrijk daarbij zijn de risico's die Ros (2016, p. 26) noemde om de juiste methode te kiezen.

5.3.3 Kritische leerhouding ontwikkelen

Uit het onderzoek bleek dat leerlingen hier nog winst uit zouden kunnen halen. De gemiddelde score was namelijk nog laag. In een vervolgonderzoek zou er onderzocht kunnen worden hoe een kritische leerhouding ontwikkeld zou kunnen worden bij de leerlingen. Dit zou door middel van rubrics, vragenlijsten en interviews onderzocht kunnen worden. Eventueel kunnen andere scholen bevraagd worden op welke manier zij de kritische leerhouding stimuleren bij leerlingen.

Thematisch werken bij zaakvakonderwijs heeft dus een positief effect op de zelfsturing bij leerlingen. Wel valt er nog winst te behalen op bepaalde onderdelen van de zelfsturing, maar hier zullen nog meerdere mogelijkheden voor zijn. Daarbij is de rol van de leerkracht cruciaal om de leerlingen op de juiste manier te begeleiden.

Literatuurlijst

- Bergh, L., van den, Ros, A. (2015) Begeleiden van actief leren; Theorie en praktijk van zelfsturing en samenwerking. Bussum: Uitgeverij Coutinho.
- Eijkeren, E., van (2009) Pedagogisch didactisch begeleiden. Amersfoort: ThiemMeulenhoff
- Gastel-Firet, A., van (2017) Thematisch werken in de bovenbouw. Op 26 oktober 2017 ontleend aan: <https://www.onderwijsvanmorgen.nl/thematisch-werken-bovenbouw/>
- Hargreaves, D. (2005). Personalising learning. Op 4 oktober 2017 ontleend aan: <http://www.sstinet.nrt/resources/publications/personalisinglearningseries.aspx>
- Harinck, F. (2013) Basisprincipes praktijkonderzoek. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.
- Hoef, H, van de (2017) Zelfregulering: 21e eeuwse vaardigheid. Op 29 november 2017 ontleend aan <http://o21.nu/zelfregulering/>
- Janssen-Vos, J., Schiferli, T., Vink, H. (1992) Thema's en projecten. Assen: Koninklijke van Gorcum
- Kennisnet (2013) inDruk Personaliseren. Woerden: Zijstra Drukwerk
- Kennisnet (2015) Alles wat je moet weten over 21^e eeuwse vaardigheden. Op 29 november 2017 ontleend aan: <https://www.kennisnet.nl/artikel/alles-wat-je-moet-weten-over-21e-eeuwse-vaardigheden/>
- Koning, L., de (2014) Vakken en vorming in onderzoek; Ontwikkelingsgericht onderwijs in de bovenbouw. Assen: Koninklijke Van Gorcum.
- Leerling 2020 (2016) Rubric regie nemen. Op 31 januari 2018 ontleend aan: <https://leerling2020.nl/wp-content/uploads/resultaten-uploads/2016/06/Rubric-Regie-nemen-over-het-eigen-leerproces.pdf>
- Leerling 2020 (2016) Rubric Zelfsturing. Op 31 januari 2018 ontleend aan: <https://leerling2020.nl/wp-content/uploads/2017/07/Rubric-Zelfregulering-Valuas-College.pdf>
- Leerling 2020 (2016) Waarom kan je rubrics gebruiken bij de ontwikkeling van vaardigheden? Op 22 november 2017 ontleend aan <https://leerling2020.nl/rubrics-gebruiken-bij-de-ontwikkeling-van-vaardigheden/>
- Leerling 2020 (2017) Stappenplan voor het maken van een rubric. Op 22 november 2017 ontleend aan <https://leerling2020.nl/wp-content/uploads/2017/04/Stappenplan.pdf>
- Leerling 2020 (z.j.) Zelfregulering. Op 31 januari 2018 ontleend aan: <https://leerling2020.nl/vaardigheden-rubrics/zelfregulering/>
- Leerling 2020 (z.j.) Zelfsturing. Op 8 december 2017: <https://leerling2020.nl/vaardigheden-rubrics/zelfregulering/>
- Loon, A., van, Neut, I., van der, Ries, K., de, Kral, M. (2016) Dimensies van gepersonaliseerd leren; De eerste bouwsteen voor het organiseren van gepersonaliseerd leren. Nijmegen : HAN Press
- Marzano, R. J., Heflebower, T. (2012) Klaar voor de 21^e eeuw; vaardigheden voor een veranderende wereld. Vlissingen: Bazalt.
- Molen, J.W., van der, Kirschner, P.A. (2017) Met de juiste vaardigheden de arbeidsmarkt op. Arnhem: NSvP
- Oetelaar, F van de, (2012) 21st Century Skills in het onderwijs – Whitepaper, <http://www.21stcenturyskills.nl>
- Openbare scholengemeenschap Piter Jelles (z.j.) Rubric – Plannen & Organiseren, Zelfsturing, Samenwerken, Communicatie. Op 31 januari 2018 ontleend aan: <http://www.piterjelles.nl/impulse/wp-content/uploads/sites/1/2015/12/Competenties-assessment.pdf>
- Pompert, B. (2014) Ontwikkelingsgericht werken in de bovenbouw. Op 26 oktober 2017 ontleend aan: <https://wij-leren.nl/ogo-bovenbouw.php>
- Ros, A. (2017) De toekomst van de zaakvakken; Lector Leren en Innoveren. Op 4 april 2018 ontleend aan: <http://docplayer.nl/storage/37/17784837/1523184909/luTOtSO74u44KwCjxdf85g/17784837.pdf>

- SLO (2006) Rubrics als beoordelingsinstrument voor vaardigheden. Op 22 november ontleend aan: <http://www.slo.nl/downloads/rubricsals.pdf>
- SLO, curriculum van de toekomst (2015) Een voorbeeldmatig leerplan kader, probleemoplossend denken en handelen. Op 22 november 2017 ontleend aan: <http://curriculumvandetoekomst.slo.nl/21e-eeuwse-vaardigheden/probleemoplossend-denken-en-handelen>
- SLO, curriculum van de toekomst (2016) Een voorbeeldmatig leerplan kader, zelfregulering. Op 22 november 2017 ontleend aan: <http://curriculumvandetoekomst.slo.nl/21e-eeuwse-vaardigheden/zelfregulerend-vermogen/voorbeeldmatig-leerplankader>
- SLO, Informatiepunt Onderwijs & Talentontwikkeling (2017) Slimmer leren: zelfregulatie in de les. Op 20 december 2017 aan: <https://talentstimuleren.nl/thema/talentontwikkeling/leermateriaal/4139-slimmer-leren-zelfregulatie-in-de-les>
- SLO, Informatiepunt Onderwijs & Talentontwikkeling (2017) Zelfsturing. Op 7 december 2017 ontleend aan: <https://talentstimuleren.nl/thema/talentontwikkeling/model-kader-voor-ontwikkeling/dvo-zelfsturing>
- Studulski, F. (2015) Gepersonaliseerd leren voor leerlingen en docenten. Op 25 oktober 2017 ontleend aan: http://www.sardes.nl/uploads/publicaties_downloads/paper_Gepersonaliseerd_leren_voor_leerlingen_en_docenten.pdf
- The Glossary of Education Reform (2015) Personalized Learning. Op 4 oktober 2017 ontleend aan <http://edglossary.org/personalized-learning>
- ThiemeMeulenhoff (z.j.) Whitepaper; Aan de slag met gepersonaliseerd leren. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff
- Thijs, A., Fisser, P., Hoeven, M., van der (2014) Digitale geletterdheid en 21e eeuwse vaardigheden in het funderend onderwijs: een conceptueel kader. Enschede: SLO
- Trilling, B. & Fadell, C. (2009) 21st Century Skills, Learning for Life in our Times, San Francisco, John Wiley & Sons
- Vaan, E., de, Marell, J. (2012) Praktische didactiek voor Natuuronderwijs. Bussum: Uitgeverij Coutinho
- Westeneng-Ploegsma, I. (2014) Pakkend passend onderwijs; opbrengst- en ontwikkelingsgericht werken, hand in hand! Het onderwijssysteem voor kinderen van nu én morgen! Assen: Koninklijke Van Gorcum

Bijlagen

Bijlage 1: Visies gepersonaliseerd leren

Volgens the Glossary of Education (2015) reform verwijst gepersonaliseerd leren naar verschillende educatieve programma's, leerervaringen en instructiebenaderingen om specifieke leerbehoeften en interesses aan te pakken van individuele leerlingen. Persoonlijk leren kan ook 'student-centered learning' genoemd worden, omdat het van belang is dat de leerlingen de belangrijkste aandacht krijgen in het educatieve programma.

Doordat gepersonaliseerd leren veel verschillende vormen aanneemt, is het bijna onmogelijk om een specifieke omschrijving van gepersonaliseerd leren te geven. In elke situatie kan het weer op een andere manier geïnterpreteerd worden. Er zijn een aantal voorbeelden van gepersonaliseerd leren die het concept wat meer vorm kunnen geven:

- Het hergroeperen van leerlingen in kleinere groepen, waarbij een aantal leerkrachten vast bij zitten. Deze leerkrachten (her)kennen de leerbehoeften van deze leerlingen. Hierbij wordt rekening gehouden met de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Volgens Kennisnet (2015) is het bij gepersonaliseerd leren de bedoeling dat leerlingen zelf kunnen bepalen hoe en in welk tempo zij leren. Daarbij kunnen leerlingen op nieuwe manieren toetsen en laten zien wat ze hebben geleerd. Hangereaves (2006) noemt dat gepersonaliseerd leren voor en door leerlingen gebeurt. Van Loon, Van der Neut, De Ries en Kral (2016, p. 5) noemen dat de individuele leerbehoeften moeten aansluiten bij leerlingen. Pas dan kan het gepersonaliseerd leren genoemd worden. Het vraagt daarbij om leren aan gezamenlijke activiteiten.

Studulski noemt dat leerlingen meer zelfstandigheid krijgen in leren met eventueel individuele leerroutes die gebaseerd zijn op de leerbehoeften en voorkeuren van leerlingen. Conradi (2015) noemt hierbij dat de leerlingen leren in hun eigen tempo. In een Whitepaper van ThiemeMeulenhoff (z.j.) wordt genoemd dat leerlingen bij gepersonaliseerd leren meer regie krijgen over hun persoonlijke leerp pad. Hierbij vormen individuele ontwikkelingsmogelijkheden en leerdoelen het uitgangspunt voor het leertraject. Zij ondersteunen ook dat technologisch leermiddelen van groot belang zijn om de ontwikkeling van de leerlingen te kunnen volgen. Tevens sluiten zijn hierbij aan bij Studulski (2015).

Bijlage 2: Modellen 21^e-eeuwse vaardigheden

Model Kennisnet en SLO (2015)

Model Van der Molen en Kirschner (2017)

1. eigen kritische analyse en probleemoplossing.
2. creativiteit en innovatie,
3. reflectie,
4. ondernemingszin,
5. digitale vaardigheid,
6. communicatie,
7. samenwerking en
8. sociaal-cultureel bewustzijn

Het KSAVE-model

A Manieren van denken
1 Creatief en innovatief denken
2 Kritisch denken, probleemoplosvaardigheden, beslissingen nemen
3 Lerenleren(metacognitie)
B Manieren van werken
4 Communiceren
5 Samenwerken(teamwerk)
C Instrumenten (benodigdheden om te kunnen werken)
6 Informatievaardigheden
7 ICT-vaardigheden
D Wereldburgerschap
8 Burgerschap (lokaal en wereldwijd)
9 Leven en werken (carrière)
10 Persoonlijke en sociale verantwoordelijkheid (inclusief cultureel bewustzijn en culturele competentie).

Model Marzano en Heflebower (2012)

Cognitieve vaardigheden:

- Analyseren en gebruik maken van informatie.
- Aanpakken van complexe problemen en zaken
- Creëren van patronen en mentale modellen.

Conatieve vaardigheden:

- Jezelf kennen & beheersen.
- Begrijpen van & interactie met anderen.

Het KSAVE-model is gebundeld in vier categorieën: manieren van denken, manieren van werken, instrumenten hanteren en functioneren in de samenleving. In elke vaardigheden worden subvaardigheden beschreven waarbij de kennis, vaardigheden en houdingen die nodig zijn worden beschreven (Thijs e.a., 2010). Van den Oetelaar noemt deze vaardigheden als competenties, namelijk: kennisconstructie, samenwerking, probleemoplossend vermogen en creativiteit. Marzano en Heflebower (2012, p. 12 t/m 18) hebben de vaardigheden in vijf categorieën vastgelegd en die weer in twee groepen onderverdeeld, namelijk cognitieve en conatieve vaardigheden. De eerste verwijzen naar de taxonomie van Bloom (2001) en de conatieve naar het vermogen om situatie te analyseren op basis van al bestaande kennis.

Bijlage 3: Visies zelfsturing

Visies zelfsturing

Veel auteurs hebben dezelfde termen gebruikt, zoals te lezen is in het theoretisch kader. Daarentegen hebben Marzano en Heflebower (2012, p. 32) de term zelfredzaamheid gebruikt waarbij het gaat dat iemand controle heeft over zijn of haar leven. Van den Oetelaar (2012, p. 7) als planmatig werken genoemd, waarbij leerlingen regie hebben over hun planning, kwaliteiten en zelfevaluatie en reflectie. Zij benoemt ook dat het effect hiervan wordt verhoogd wanneer leerlingen weten wat de doelen zijn. Trilling en Fadel (2009, p. 84) omschrijven zelfregulering als initiatief en zelfsturing en sluiten hierbij met hun benaming deels aan bij Van den Bergh en Ros (2015, p. 16 en 17). De leerlingen krijgen regie over hun eigen leerproces en reflecteren hier kritisch op om weer vervolg stappen te kunnen maken.

Bijlage 4: Strategieën voor zelfsturing volgens De Boer e.a. (2013) in Van den Bergh en Ros (2015)

Tabel 5.1 Verschillende typen strategieën van zelfsturing (naar De Boer, et al., 2013)

Strategie	Uitleg	Voorbeeld
Cognitief	Verwerking van informatie	
Elaboratie	Actief verbinden van nieuwe kennis aan voorkennis om deze te kunnen onthouden.	De leerling maakt een mindmap over een onderwerp, die hij uitbreidt met de nieuwe informatie.
Herhaling	Herhalen van informatie om deze te kunnen onthouden.	De leerling herleest een stukje van de handleiding om vervolgens de instructies te kunnen uitvoeren.
Organisatie	Samenvatten van de informatie om de kern ervan te kunnen onthouden.	De leerling verwerkt informatie uit een tekst in een tabel of plaatje.
Metacognitief*	Weten hoe, wanneer en waarom leerstrategieën worden toegepast	
Planning en voorspelling*	Een (tijds)planning maken op basis van de taakaanpak en wat nodig is om de taak goed uit te voeren.	De leerling maakt een planning en begint hierbij met het belangrijkste deel van de taak. Hij bedenkt hoeveel tijd hij ervoor nodig heeft.
Monitoring en controle	Tijdens het leren nagaan of je op de goede weg bent en bijsturen als dit niet zo is.	De leerling stelt zichzelf tijdens het werken vragen als: 'Begrijp ik het nog?' of 'Heb ik nu de juiste informatie om deze vraag te beantwoorden?'
Evaluatie en reflectie	Na afloop van de taak terugblikken op het proces en/of het product.	De leerling gaat zelf na of het doel bereikt is en kijkt het product nog eens na voordat hij het inlevert.
Management	Creëren van de optimale leercondities	
Inzet	Zichzelf motiveren en doorzetten om de taak af te kunnen maken.	Na het tevergeefs zoeken van bepaalde informatie op internet, gaat de leerling in boeken neuzen om de informatie alsnog te vinden.
Samenwerking	Hulp zoeken van anderen of samenwerking zoeken.	De leerling vraagt een medeleerling die goed is met computers hulp bij het maken van een schema in Word.

5.2 Strategieën voor zelfsturing

Omgeving	Gebruikmaken van de omgeving om het leren te bevorderen.	De leerling pakt een atlas om informatie over het klimaat op te zoeken en gaat daarmee naar een rustig plekje op de gang waar hij zich kan concentreren.
Motivationeel	Versterken van de eigen energie en werklust	
Doeloriëntatie	Het doel voor ogen hebben dat bereikt wordt door de taak af te maken (intrinsiek of extrinsiek).	De leerling wil heel graag leren hoe hij zelf een Prezipresentatie kan maken, zodat hij zijn ouders kan laten zien dat hij dit ook kan, net als zijn zus.
Taakwaardering*	Waarde hechten aan het bereiken van het doel; dit relevant en belangrijk vinden.	De leerling wil heel graag kaart leren lezen, omdat hij het belangrijk vindt om zelf de weg te kunnen vinden in een vreemde plaats.
Self-efficacy	Geloof hebben in eigen kunnen om een taak goed te kunnen volbrengen.	De leerling voelt dat hij het voor elkaar kan krijgen om een beeld te schetsen van de verschillende planeten als hij nog even hard doorwerkt.

* de meest effectieve strategieën om zelfsturing te bevorderen

Bijlage 5: Vragen om zelfsturing te stimuleren (Van den Bergh en Ros, 2015)

Tabel 5.2 Vragen die de ontwikkeling van zelfsturing stimuleren

Fase in het leren	Vragen die leerlingen kunnen stellen	Vragen die leerkrachten kunnen stellen
Vooraf	Wat is het doel? Wat zijn de criteria? Vind ik dit doel belangrijk/leuk/haalbaar? (Zo nee, dan moet ik met de leerkracht onderhandelen.)	Vind jij het doel belangrijk/leuk/haalbaar? Waarom? Weet je wat jij wilt bereiken? Wanneer ben jij tevreden?
	Wat weet ik al?	Heb je je afgevraagd wat je er al over weet?
	Wat zijn de condities? Hoeveel tijd heb ik, welke hulpmiddelen zijn er en welke begeleiding kan ik krijgen?	Wat heb je nodig om het doel te bereiken?
	Welke stappen ga ik zetten in welke tijd?	Heb je al nagedacht over je aanpak?
	Welke keuzemogelijkheden heb ik?	Heb je de verschillende keuzes overwogen?
Tijdens	Ben ik op de goede weg? Zijn mijn acties effectief?	Ben je de goede dingen aan het doen om het doel te bereiken?
	Raak ik dichterbij het doel?	Welke aspecten van het leerdoel heb je al bereikt, welke nog niet?
	Zet ik de middelen en begeleiding goed in?	Wat heb je nog meer nodig om het doel te bereiken?
	Lig ik op schema?	Heb je je afgevraagd of je nog op schema ligt?
	Moet ik mijn plan/planning aanpassen?	Klopt je plan nog of moet je het aanpassen?

5.4

Achteraf

Heb ik het doel bereikt?

Waarvoor heb ik mijn doel wel/niet bereikt?

Wat heb ik nu geleerd?

Wat wil ik nog meer leren?

Wat doe ik de volgende keer anders?

Hoe heb je vastgesteld of je je doel hebt bereikt?

Waarvoor is het vooral gelukt? Waarvoor heb je het doel (nog) niet bereikt?

Kun je vertellen wat je nu precies hebt geleerd?

Kun je aangeven wat je nog meer wilt leren?

Heb je bedacht wat je de volgende keer anders gaat doen?

5.4 Valkuilen vermijden

Bijlage 6: Ontwikkelen en gebruik rubrics (Leerling 2020, 2017; SLO, 2006)

Volgens leerling 2020 (2017) bestaat een rubric uit drie vaste onderdelen: leerinhoud (de vaardigheid), de beoordelingscriteria (deelvaardigheden) en de niveaus waarop een deelvaardigheid te meten is. Het aantal niveaus moet vier zijn, waarbij vier het hoogste niveau (expert) is. De niveaus moeten duidelijk van elkaar te onderscheiden zijn. Door vier niveaus te maken, wordt de leerling gedwongen een duidelijke keuze te maken.

Wanneer de leerlingen de taak hebben gedaan, kan de rubric gebruikt worden om de kwaliteit en het leerrendement van de leerlingen inzichtelijk te maken. Hierdoor kan je bepalen op elke niveau de leerling heeft gescoord. Het kan op verschillende manieren worden uitgevoerd:

- Individuele gesprekken per leerling: de leerkracht bespreekt vooraf en achteraf met de leerlingen de lege en ingevulde rubric. Hierdoor weet de leerling waar de beoordeling op gebaseerd wordt. Nadeel hierbij is dat het veel tijd kost.
- Groepsgesprekken: de leerkracht bespreekt in plaats van individueel juist met een groep leerlingen die aan gezamenlijke taak hebben gewerkt. De gesprekken gaan op dezelfde manier als bij de individuele. Hierbij is het nadeel dat er minder zicht is op de individuele prestaties.
- Zowel leerling als leerkracht vullen de rubric vooraf en achteraf in: wanneer de beoordelingen sterk met elkaar afwijken, vindt er een gesprek met de leerling plaats. Nadeel is dat de leerkracht minder inzicht heeft in hoe de leerling tot zijn beoordeling is gekomen.

De leerlingen beoordelen elkaar, bijvoorbeeld waarmee ze hebben samengewerkt: Het nadeel hierbij is dat je als leerkracht geen individueel gesprek met de leerling hebt.

De niveaus moeten positief worden geformuleerd. Het is tevens verstandig om de vaardigheden in verschillende situaties te kunnen meten.

Het SLO (2006, p. 10) heeft ook een document ontwikkeld waarin wordt uitgelegd hoe rubrics te ontwikkelen zijn. Zij noemt dat “rubrics geschikt zijn om producten of (deel)vaardigheden te beoordelen op kwaliteit.” Deze richten zich erop om tot een bepaald eindproduct te komen. Zij hebben dus dezelfde visie als Leerling 2020 (2016). In tegenstelling tot Leerling 2020 (2016) noemt SLO niet het aantal beoordelingsschalen waar de rubric aan moet voldoen. Wel noemt zij ook dat een rubric meer meet dan een cijfer. De leerlingen kunnen voor zichzelf nieuwe leerdoelen stellen. Het SLO (2006, p. 12) noemt ook dat de rubrics vooraf en achteraf kunnen worden besproken met de leerlingen. Hierdoor worden de leerlingen zich bewust van het handelen. Zij stimuleren ook om de rubrics in positieve leerlingentaal te formuleren. Het meetinstrument is ook zeker goed te gebruiken als tussentijdse evaluatie. In bijlage 1 van dit onderzoeksverslag zijn de beoordelingscriteria voor rubrics volgens SLO (2006, p. 14) verwerkt.

Het SLO (2006, p. 10) heeft ook een document ontwikkeld waarin wordt uitgelegd hoe rubrics te ontwikkelen zijn. Zij hebben dezelfde visie als Leerling 2020 (2016). In tegenstelling tot Leerling 2020 (2016) noemt SLO niet het aantal beoordelingsschalen waar de rubric aan moet voldoen. Wel noemt zij ook dat een rubric meer meet dan een cijfer. De leerlingen kunnen voor zichzelf nieuwe leerdoelen stellen.

Bijlage 7: Beoordelingscriteria voor rubrics volgens SLO (2006, p. 14)

Goede en bruikbare rubrics:

- bevatten een waarderingsschaal die de criteria waaraan leerlingen moeten voldoen beschrijven in kwalitatieve termen: hoe goed is de samenwerking? Hoe nauwkeurig werkt de leerling? De waarderingsschaal loopt van hoog naar laag. Het is aan te bevelen om het hoogste niveau in de kolom links te zetten en het beginnersniveau in de kolom het meest rechts. Zo kunnen leerlingen direct na het lezen van de criteria zien wat de eisen of de verwachtingen zijn
- bevatten formuleringen die zoveel mogelijk positief van aard zijn
- voorzien docenten van zodanige beschrijvingen van de prestatieniveaus dat ze tot betrouwbare oordelen kunnen komen. Of een leerling een bepaalde vaardigheid wel of niet beheerst, kan met behulp van de rubrics worden getoetst aan duidelijk geformuleerde criteria
- kunnen zowel gebruikt worden om een vaardigheid in zijn geheel te beoordelen, als om de verschillende onderdelen van een vaardigheid te beoordelen
- kunnen zowel generiek als taakspecifiek ingezet worden:
 - generieke rubrics beoordelen brede vaardigheden zoals communicatie of samenwerking. Beheersing van deze vaardigheden is noodzakelijk bij de uitvoering van vrijwel iedere opdracht of taak in elke situatie
 - taakspecifieke rubrics behandelen een enkele taak. Het gaat om vaardigheden die specifiek bij een bepaalde opdracht of taak horen, bijvoorbeeld het bereiden van een maaltijd
- kunnen longitudinaal zijn: de rubric meet vooruitgang gedurende een bepaalde periode

Bijlage 8 – Rubric Regie nemen over het eigen leerproces (Leerling 2020, z.j.)

Rubric Regie nemen over het eigen leerproces

Onderwerp	Beginner	In ontwikkeling	Gevorderd	Expert
Initiatief nemen				
Leerdoelen formuleren	De docent formuleert mijn leerdoelen.	Met hulp van de docent formuleer ik mijn eigen leerdoelen.	Ik formuleer mijn eigen leerdoelen.	Ik formuleer mijn eigen leerdoelen waar nodig aan.
Leerdoelen bereiken	De activiteiten die ik onderneem dragen niet bij aan het halen van de geformuleerde doelen.	Ik kan met hulp activiteiten ondernemen om mijn doel te bereiken.	Ik ga meestal zelfstandig aan de slag om mijn doel te bereiken.	Ik ga zelfstandig aan de slag om mijn doel te bereiken.
Hulp vragen	Ik wacht af wanneer ik niet verder kan met een opdracht en verwacht van de docent dat hij het voortouw neemt om mij hierop aan te spreken.	Ik geef soms aan dat ik niet verder kan met een opdracht. Ik weet niet zo goed wat ik dan aan de docent moet vragen om verder te kunnen met mijn werk.	Ik vraag meestal om hulp wanneer ik niet verder kan met een opdracht. Soms lukt het om een gerichte vraag te stellen om verder te kunnen met mijn werk.	Ik vraag altijd om hulp wanneer ik niet verder kan met een opdracht en ik stel vragen om daarna weer verder te kunnen met mijn werk.
Eigen keuzes maken				
'Hoe ik leer'	De docent bepaalt de volgorde van de opdrachten.	Ik bepaal samen met de docent de volgorde van de opdrachten.	Ik bepaal meestal zelf aan welke opdrachten ik (eerst) ga werken en soms vraag ik daarbij nog de hulp van de docent.	Ik maak zelf een keuze aan welke (eerst) werk en ik kan deze keuzes onderhouden.
Prioriteren				
'Hoe ik leer'	De docent bepaalt op welke manier ik aan het werk ga.	Ik heb de docent nodig om mij te helpen kiezen op welke manier ik aan het werk ga.	Ik kies meestal zelf de manier van werken die bij mij past om mijn leerdoelen te halen.	Ik kies de manier van werken die bij mij past om mijn leerdoelen te halen.

Manier van werken		ga werken.	mijn leerdoelen te halen. Soms vraag ik de docent om hulp om tot keuzes te komen.	gerichte hulp wanneer dat nodig is.
'Wanneer ik leer'	De docent bepaalt voor mij wanneer ik welke opdrachten uitvoer en hoeveel tijd ik er aan besteed.	Ik bepaal in overleg met de docent wanneer ik welke opdrachten uitvoer en hoeveel tijd ik er aan besteed.	Ik bepaal meestal zelfstandig wanneer ik welke opdrachten uitvoer en hoeveel tijd ik er aan besteed. Zo nodig vraag ik daarbij nog hulp aan de docent.	Ik bepaal zelf wanneer ik welke opdrachten uitvoer en hoeveel tijd ik er aan besteed en ik haal daarmee mijn gestelde doelen.
Tempo en tijd				
'Waar ik leer'	De docent maakt een keuze op welke plek ik moet werken.	Ik heb de docent nodig om te kiezen op welke plek ik ga werken.	Ik maak meestal zelf een keuze op welke plek ik wil werken en soms helpt de docent mij bij die keuze.	Ik maak een keuze op welke plek ik werk en kom op de gekozen plek ook goed tot werken.
Werkplek				
'Met wie ik leer'	De docent bepaalt met wie ik samenwerk zodat ik mijn doelen kan halen.	Ik overleg met de docent met wie ik het beste kan samenwerken om mijn doelen te behalen.	Ik kies meestal degenen met wie ik samenwerk. Soms kies ik meer op sympathie dan leerdoelgericht.	Ik kies doelgericht degenen met wie ik samenwerk om daarmee mijn doelen goed te behalen.
Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes maar kan deze niet motiveren.	Ik kan de keuzes die ik gemaakt heb soms motiveren.	Ik kan de keuzes die ik gemaakt heb meestal motiveren.	Ik kan de keuzes die ik gemaakt heb altijd motiveren.
Gevolgen overzien	Ik word vaak verrast door de gevolgen van mijn keuzes.	Ik heb de docent nodig om de gevolgen van mijn keuzes te overzien.	Ik overzie de gevolgen van mijn keuzes meestal maar soms word ik ook nog verrast door de gevolgen van bepaalde keuzes.	Ik kan de gevolgen van mijn keuzes vooraf goed inschatten en overzie en accepteer de gevolgen van mijn keuzes.

Bijlage 9: Rubric Zelfregulering - Valuas College (Leerling 2020, z.j.)

Criteria	Zelfregulering			
Ontwikkelingsfase	1	2	3	4
<u>Planning/ Time management</u>	Ik vind het lastig om te werken met de één-blikagenda. Wanneer ik een taak uit wil voeren, neem ik een tijd in gedachte die ik denk daarvoor nodig te hebben. Wanneer er een verandering plaatsvindt in de planning, dan loop ik vast.	Ik begrijp hoe er gewerkt moet worden met de één-blikagenda en ik werk er ook (eventueel onder begeleiding) mee. Wanneer ik een taak uit wil voeren, neem ik een zeker haalbare tijd in gedachte die ik denk daarvoor nodig te hebben. Wanneer er een verandering plaatsvindt in de planning, kan ik met hulp van de docent hier iets aan	Ik kan helemaal zelfstandig werken met de één-blikagenda voor schoolse zaken. Ik ben in staat om een tijdsplanning te maken voor de taken die ik wil gaan uitvoeren. Wanneer er kleine veranderingen plaatsvinden, kan ik daar goed mee omgaan en pas ik mijn planning erop aan.	Ik werk helemaal zelfstandig met de één-blikagenda, zowel voor schoolse zaken, als privé afspraken, het inplannen van hobby's, enzovoorts. Ik ben in staat om zelfstandig aan de hand van een periodeplanner het werk voor een toets of project te verdelen, waarbij ik rekening hou met deadlines of toetsmomenten. Ik ben in staat om actie te ondernemen wanneer de tijdsplanning die ik gemaakt heb niet haalbaar blijkt, door bijvoorbeeld de planning aan te passen.
<u>Taken uitvoeren</u>	Ik heb moeite om het huiswerk te maken dat de docent opgegeven heeft. Ik doe meestal minder dan wat er van mij gevraagd wordt.	Wanneer de docent het huiswerk veel controleert, maak ik het huiswerk dat door de docent opgegeven is. Ik doe alleen dat wat van mij gevraagd wordt.	Wanneer de docent af en toe het huiswerk controleert, maak ik het huiswerk dat door de docent opgegeven is. Ik wil graag laten zien dat ik ervoor wil gaan.	Ik maak het huiswerk dat de docent opgegeven heeft. Ik wil graag aan anderen laten zien dat ik ervoor wil gaan en onderneem actie.
<u>Aandacht richten/focus</u>	Ik let bijna niet op wanneer de docent aan het woord is.	Ik vind het moeilijk om op te letten wanneer de docent aan het woord is.	Ik let meestal op wanneer de docent aan het woord is.	Ik let op wanneer de docent aan het woord is.

	Ik ga tijdens de les alleen aan de slag met het maken van de opdrachten wanneer de docent mij veel controleert.	Ik ga tijdens de les alleen aan de slag met het maken van de opdrachten wanneer de docent mij controleert.	Ik ga meestal zonder controle van de docent aan de slag met het maken van de opdrachten.	Ik ga zelfstandig aan de slag met het maken van de opdrachten.
<u>Werkgeheugen</u>	Ik vind het lastig om hoofdzaken van bijzaken te onderscheiden wanneer ik kijk of het belangrijk is voor (het uitvoeren van) mijn taak.	Ik ben in staat om hoofd- en bijzaken te onderscheiden bij het kijken of het belangrijk is voor (het uitvoeren van) mijn taak, wanneer ik hulp krijg van een docent of leerstrategieën.	Ik ben in staat om zelfstandig hoofd- en bijzaken te onderscheiden wanneer ik kijk of het belangrijk is voor (het uitvoeren van) mijn taak.	Ik ben in staat om zelfstandig hoofd- en bijzaken te onderscheiden en informatie eruit te pikken, die belangrijk is voor mijn taak.
<u>Zelfinzicht</u>	Wanneer de docent doelen voor mij opstelt, kan ik met hulp van de docent in stappen beoordelen of ik de doelen behaald heb. Ik vind het lastig om naar mijn eigen gedrag te kijken om te zien waar ik mijzelf in kan verbeteren. Ik vind het lastig om in te schatten wanneer ik beter hulp kan vragen aan klasgenoten of de docent.	Wanneer de docent doelen voor mij opstelt, kan ik met wat hulp van de docent beoordelen of ik de doelen behaald heb. Ik kan met hulp van de docent mijn eigen gedrag en manier van leren bekijken om te zien waarin ik mijzelf kan verbeteren. Ik weet wanneer ik beter hulp kan vragen aan klasgenoten of de docent, maar dat doe ik vervolgens niet.	Wanneer de docent doelen voor mij opstelt, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb. Ik kan met weinig hulp van de docent mijn eigen gedrag en manier van leren bekijken om te zien waarin ik mijzelf kan verbeteren... ...en ik kan onder begeleiding van een docent een eigen leerdoel formuleren. Ik weet wanneer ik beter hulp kan vragen aan klasgenoten of de docent en dat doe ik af en toe.	Wanneer de docent doelen voor mij opstelt, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb. Ik kan mijn eigen gedrag en manier van leren bekijken om te zien waarin ik mijzelf kan verbeteren... ...en ik kan op basis hiervan een eigen leerdoel formuleren. Ik weet wanneer ik beter hulp kan vragen aan klasgenoten of de docent en dat doe ik dan ook.

Bijlage 10: Rubric Zelfsturing van de Piter Jelles school te Leeuwarden (z.j.)

Zelfsturing				
Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik in het lokaal kom moet de docent me vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik in het lokaal kom moet de docent zeggen wanneer ik moet beginnen.	Als ik in het lokaal kom ga ik eerst een praatje maken voor ik begin.	Als ik in het lokaal kom pak ik mijn spullen en ga ik beginnen.
Blijf ik goed aan het werk?	De docent moet me vaak waarschuwen om aan het werk te blijven.	De docent moet me soms waarschuwen om aan het werk te blijven.	De docent hoeft me bijna nooit waarschuwen om aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voor ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.

Bijlage 11: Vragenlijst zelfregulatie SLO (2017)

Slimmer leren: zelfregulatie in de les

Welke opdrachten en oefeningen heb jij in de afgelopen lessen gedaan?

Deze vragenlijst gaat over hoe jij die opdrachten in de les hebt gedaan. Zet een kruisje in het juiste vakje. Je kunt maar één vakje aankruisen.

	<u>Bijna nooit</u>	<u>Soms</u>	<u>Vaak</u>	<u>Bijna altijd</u>
1. Ik vind het belangrijk dat ik tijdens de les steeds beter word in opdrachten.	☐	☐	☐	☐
2. Terwijl ik met een opdracht bezig ben, denk ik na over hoe goed het lukt.	☐	☐	☐	☐
3. Als ik nadat ik een opdracht gedaan heb niet tevreden ben, denk ik na over hoe ik die opdracht de volgende keer anders kan doen.	☐	☐	☐	☐
4. Voor ik een opdracht ga maken, denk ik na over wat mijn doel voor die opdracht is.	☐	☐	☐	☐
5. Ik vind het belangrijk dat ik goed kan presteren tijdens de les.	☐	☐	☐	☐
6. Voor ik een opdracht ga maken, denk ik na over hoe ik het ga doen.	☐	☐	☐	☐
7. Als het maken van een opdracht niet goed ging, denk ik na over hoe dat kwam.	☐	☐	☐	☐
8. Ik vind het belangrijk om tijdens de les zoveel mogelijk dingen te leren.	☐	☐	☐	☐
9. Als ik terwijl ik met een opdracht bezig ben en merk dat het niet lukt, denk ik na over hoe ik die opdracht anders kan doen..	☐	☐	☐	☐
10. Ik denk dat ik opdrachten tijdens de les succesvol kan maken.	☐	☐	☐	☐
11. Voor ik een opdracht ga doen, denk ik na over wat ik al over die opdracht weet en wat ik al kan.	☐	☐	☐	☐

slo

slo

	<u>Bijna nooit</u>	<u>Soms</u>	<u>Vaak</u>	<u>Bijna altijd</u>
12. Terwijl ik met een opdracht bezig ben, concentreer ik me helemaal.	☐	☐	☐	☐
13. Nadat ik een opdracht gemaakt heb, bepaal ik of ik tevreden ben.	☐	☐	☐	☐
14. Ik vind veel opdrachten tijdens de les leuk om te doen.	☐	☐	☐	☐
15. Voor ik een opdracht ga maken, denk ik na over de stappen die ik ga nemen om mijn doel te halen.	☐	☐	☐	☐
16. Nadat ik een opdracht gemaakt heb, denk ik na over wat goed en wat minder goed ging.	☐	☐	☐	☐
17. Terwijl ik met een opdracht bezig ben, denk ik na over wat ik nog moet doen om mijn doel te halen.	☐	☐	☐	☐
18. Wanneer een opdracht niet goed ging, wil ik het opnieuw proberen.	☐	☐	☐	☐
19. Ik heb er vertrouwen in dat ik mijn doelen voor de les kan bereiken.	☐	☐	☐	☐
20. Wanneer ik een opdracht tijdens de les niet leuk vind, doe ik wel goed mijn best.	☐	☐	☐	☐
21. Nadat ik een opdracht gemaakt heb, bekijk ik of ik mijn doel gehaald heb.	☐	☐	☐	☐
22. Terwijl ik met een opdracht bezig ben, controleer ik of ik die goed uitvoer.	☐	☐	☐	☐
23. Voor ik een opdracht ga maken, denk ik na over wat de vorige keer dat ik die opdracht deed minder goed ging.	☐	☐	☐	☐
24. Tijdens de les leer ik vaardigheden die ik buiten de les kan gebruiken.	☐	☐	☐	☐
25. Terwijl ik met een opdracht bezig ben, probeer ik een beeld te vormen van de lesstof.	☐	☐	☐	☐
26. Wanneer ik een opdracht niet leuk vind, probeer ik manieren te bedenken om het voor mezelf leuker te maken.	☐	☐	☐	☐

	<u>Bijna nooit</u>	<u>Soms</u>	<u>Vaak</u>	<u>Bijna altijd</u>
27. Terwijl ik met een opdracht bezig ben, benoem ik in mijn hoofd de stappen die ik moet nemen om de opdracht te maken.	☐	☐	☐	☐
28. Terwijl ik met een opdracht bezig ben, probeer ik uit te vinden waarom het goed of juist minder goed gaat.	☐	☐	☐	☐

slo

Bijlage 12: Opbouw van een thema volgens Pompert (2014)

1. Het thema wordt ingeleid. Dit moet prikkelend zijn en samen met de leerlingen wordt het thema verkend. De kinderen mogen met ideeën komen en hier worden leervragen van gemaakt. De klas moet in groepjes worden gedeeld waarbij elk groepje een eigen leervraag krijgt.
2. De leerlingen maken een onderzoeksplan voor hun leervraag. Hier worden activiteiten aan verbonden. Hierdoor ontstaat er een rijke leeromgeving. Een excursie maakt het thema nog rijker.

Bijlage 13: Rubric zelfsturing leerlingen en leerkracht

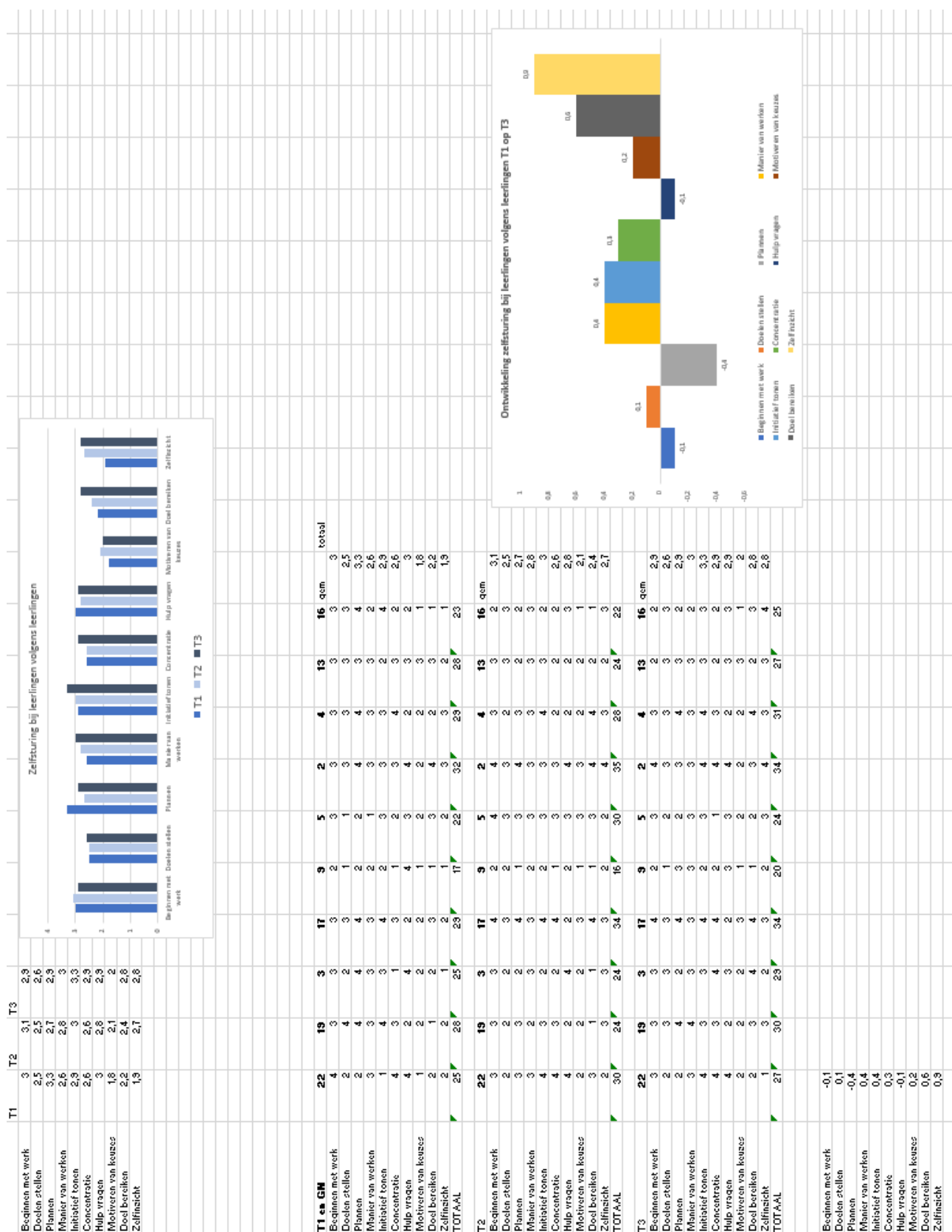
	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn <u>leerdoelen</u> / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen <u>leerdoelen</u> / leervragen.	Ik kan mijn eigen <u>leerdoelen</u> / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen <u>leerdoelen</u> / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de <u>leerdoelen</u> te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn <u>leerdoelen</u> te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn <u>leerdoelen</u> te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn <u>leerdoelen</u> te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn <u>leerdoelen</u> niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn <u>leerdoelen</u> te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn <u>leerdoelen</u> .
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Bijlage 14: Interview Plaswijkschool 15 februari 2018

Vragen	Antwoorden
1. Wat is volgens jullie gepersonaliseerd leren?	<i>“We zijn nog zoekende in wat onze stip op de horizon is, dus bijvoorbeeld dat er verschillende leeftijden door elkaar zitten met de units. We vinden vooral de zelfstandigheid bij kinderen erg belangrijk. Het eigenaarschap is daarbij van belang en dat zij hun eigen leerproces kunnen sturen met eigen leerdoelen en welke volgende stappen zij willen zetten.”</i> Zijn jullie je daarin nog verder aan het ontwikkelen? <i>“We zijn nog lang niet tevreden over hoe we het nu doen. De kinderen schrijven zich nu in voor de doelen waar zij instructie over willen hebben. We werken op dit moment nog per blok en leerjaar met rekenen. Met groep 6 zijn we wel al bezig met leerdoelen via Snappet. Je kan op deze manier ook gemakkelijker differentiëren.”</i>
2. Wat is volgens jullie zelfsturing?	<i>“We vinden het bij zelfsturing belangrijk dat het kind eigenaar is van zijn eigen leerproces, dus dat hij weet waar hij staat en wat de volgende stappen zijn. De motivatie vinden wij daar ook erg belangrijk bij om daarmee aan de slag te gaan. Natuurlijk moet de leerling verder het inzicht hebben in wat zijn sterke en minder sterke kanten zijn binnen zijn leerproces, dus waar het kind nog verder in kan groeien. Dat inzicht geven we ze door ze een ik-rapport in te laten vullen. Dit betreft een rapport over het gedrag, maar ook over de zaakvakken. De kinderen vullen dit zelf in, maar de leerkracht geeft daarbij ook aanvullingen. Er is hierbij een duidelijk overzicht met welke thema's er aan bod zijn gekomen en hoe het kind daar nu over denkt. Deze thema's worden door de methode Vier Keer Wijzer aangeboden. Ook vertellen ze waar ze het meest trots op zijn.”</i>
3. Op welke manier geven jullie zaakvakonderwijs vorm?	<i>“We geven zaakvakonderwijs aan de hand van de methode Vier Keer Wijzer. Deze methode biedt opdrachtenkaarten aan die aansluiten bij de meervoudige intelligenties volgens Gardner. Vanuit elke intelligentie zijn er een aantal opdrachten die gedaan kunnen worden door de kinderen aansluitend bij het thema. Deze hangen ook weer samen met de kerndoelen. De kinderen mogen hun voorkeur uitten door een opdrachtenkaart te kiezen die bij zijn intelligentie / interesse past.</i> <i>Elke middag werken wij aan Vier Keer Wijzer. Daarin zit Natuur, Aardrijkskunde en geschiedenis die verwerkt zijn in thema's. De ene periode draaien we een geschiedenisthema en de andere periode een aardrijkskundethema. Dat wisselt zich af en soms is het in elkaar verweven. Voor de verschillende bouwen zijn er ook verschillende thema's.”</i>
4. Welke effecten zien jullie hierbij terug bij leerlingen en leerkrachten?	<i>“De organisatie door de leerkrachten moet heel goed zijn van het thema mochten de leerlingen zelfstandig zijn. De leerlingen moeten goed weten wat ze moeten doen. Wanneer dit het geval is, zijn de leerlingen zeer zelfstandig. Wanneer de leerling met een opdrachtenkaart begint, moet hij deze afmaken. We begeleiden de leerlingen hierin door vragen te stellen. Je hebt echt een coachende rol. De leerlingen zijn met deze methode heel erg gewend om zelf te kiezen waar ze aan willen werken, wat hun voorkeur heeft en hoe ze dit gaan plannen en realiseren. De leerlingen leren naast het eigenaar zijn over het leerproces ook presenteren.”</i> Welke effecten zien jullie op de leerresultaten? <i>“We zien nog niet concreet dat de leerresultaten verbeterd worden, maar wel het stukje zelfstandigheid of eigenaarschap bij de kinderen wordt ontwikkeld. Ze weten ook nu veel meer over een bepaald thema. Ze leren er heel veel in. Natuurlijk verschilt het per kind in hoeverre zij zelfstandig zijn.”</i>

5. Op welke manier begeleiden jullie de leerlingen tijdens het werken aan een thema?	<i>“We begeleiden de leerlingen heel coachend. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk mee te doen met de kinderen en de onwetende leerkracht te spelen en veel vragen te stellen. Als de kinderen het niet weten, kan je natuurlijk ook wat informatie geven.”</i> Hoe presenteren de leerlingen hun thema? <i>“We hebben een presenteerstip en dan mogen de kinderen hun werk presenteren. We kiezen er ook soms voor om een museum te maken, zodat de kinderen elkaars werk kunnen bekijken. Het leren presenteren zit ook verweven in de methode. Het verschilt per keer hoe we presenteren aan elkaar.”</i>
6. Waarin zouden jullie nog kunnen groeien wat betreft gepersonaliseerd zaakvakonderwijs? Zijn er nog verbeterpunten?	<i>“Het aanbieden van het thema kunnen we nog verbeteren. Aan de ene kant is het heel erg van de kinderen en aan de andere kant bevat het heel veel informatie en theorie. Het zou nog meer van de kinderen mogen worden. Daarbij blijft de organisatie van het thema ook ontzettend belangrijk. Je bent anders continu aan het bijspringen en ‘vuurtjes’ aan het blussen. Je wilt gewoon zoveel mogelijk met de kinderen in gesprek zijn. We zijn nu ook bezig om thema’s meer in samenhang door de gehele school aan te bieden. Dat is wel een grote uitdaging. We zijn daar nog zoekende in. Het verschil tussen de groepen kan behoorlijk groot zijn. We zijn nooit uitgeleerd.”</i>
7. Welke tips kunnen jullie geven wanneer er gestart zou worden met thematisch werken tijdens zaakvakonderwijs?	<i>“Ik zou adviseren om zeker met een thematische methode aan de slag te gaan. Er zijn ook genoeg andere methodes naast Vier Keer Wijzer. Daarbij is het erg belangrijk om de organisatie goed in de gaten te houden: staat alles klaar? Weten de kinderen wat ze moeten doen? Als je die basis hebt, kan je als leerkracht steeds meer als coach opstellen. Ook is het belangrijk om je van tevoren goed te verdiepen in de thema’s, zodat je uiteindelijk de juiste vragen aan kinderen kan stellen.”</i>
8. Zijn er nog andere dingen die niet genoemd zijn in dit interview die wel van belang zijn?	<i>“Ik denk dat je bij het uitvoeren van een thema gewoon veel uit de kinderen moet laten komen. Het is heel belangrijk dat de kinderen gemotiveerd zijn. Stel hoge verwachtingen en eisen. Dit uit ik door kritische vragen te stellen tijdens het coachen. Dan zal het vanzelf allemaal wel goed gaan.”</i>

Bijlage 15: Excelbestand resultaten leerlingen en leerkrachten

Bijlage 16: Opbouw thema

Doelen van het thema:

- *Aan het einde van het thema hebben de leerlingen zelfstandig onderzoek gedaan naar een zelfgekozen aspect van het weer en hebben de gevonden informatie op een poster weergegeven.*
- *De leerlingen presenteren aan het einde van het thema de gevonden informatie aan elkaar kunnen hun onderzoeksvraag beantwoorden.*

Didactiek:

- *Onderzoekend Leren (Van Graft en Kemmers, 2007)*
- *De (geografische) vijfslag (Verheij en Notté, 2007)*

Vooraf wordt er een nulmeting afgenomen bij de leerlingen en leerkrachten van groep 6. Beiden vullen de rubrics in.

- **Week 1: Introductie van het thema**
 - De leerlingen krijgen te horen dat we de komende weken aan het werk gaan over het thema 'het weer'. Er wordt een woordweb gemaakt. Wat weten de leerlingen allemaal al over het weer.
 - De leerlingen schrijven een eigen weerbericht door naar buiten te gaan en het weer te meten.
 - De leerlingen presenteren aan elkaar de weerberichten (zie hieronder een aantal foto's)
- **Week 2: Mindmap maken**
 - Wat zouden de leerlingen in hun groepje graag willen weten over het weer? (zie hieronder een aantal mindmaps)
- **Week 3: Onderzoeksvraag opstellen**
 - De leerlingen stellen een onderzoeksvraag op door middel van het vragenmachientje. De leerlingen krijgen hier een werkblad voor waarop zij hun onderzoeksvragen kunnen invullen.
 - Ter inspiratie worden de 'Sappige Vragen' van het Klokhuis laten zien.
 - De leerlingen schrijven een aantal ideeën op om hun onderzoek mee uit te voeren (zie hieronder een aantal werkbladen).

Na week drie wordt er een tussenmeting gedaan bij de leerlingen van groep 6. Zij vullen de rubrics opnieuw in.

- **Week 4: Proefjes uitvoeren**
 - De leerlingen voeren proefjes uit die de leerkracht heeft gevonden bij hun leervraag. De leerkracht heeft deze proefjes van tevoren uitgevoerd en bekeken in hoeverre de leerlingen dit zelfstandig kunnen uitvoeren. De leerlingen zijn vrij om hiermee te experimenteren, maar hebben wel een stappenplan, zodat zij tot juiste conclusies kunnen komen.
 - Wanneer de leerlingen klaar zijn met de proeven, beginnen zij aan het maken van de poster. Deze poster dient uiteindelijk als presentatiemateriaal tijdens de laatste bijeenkomst (zie hieronder een aantal werkbladen).

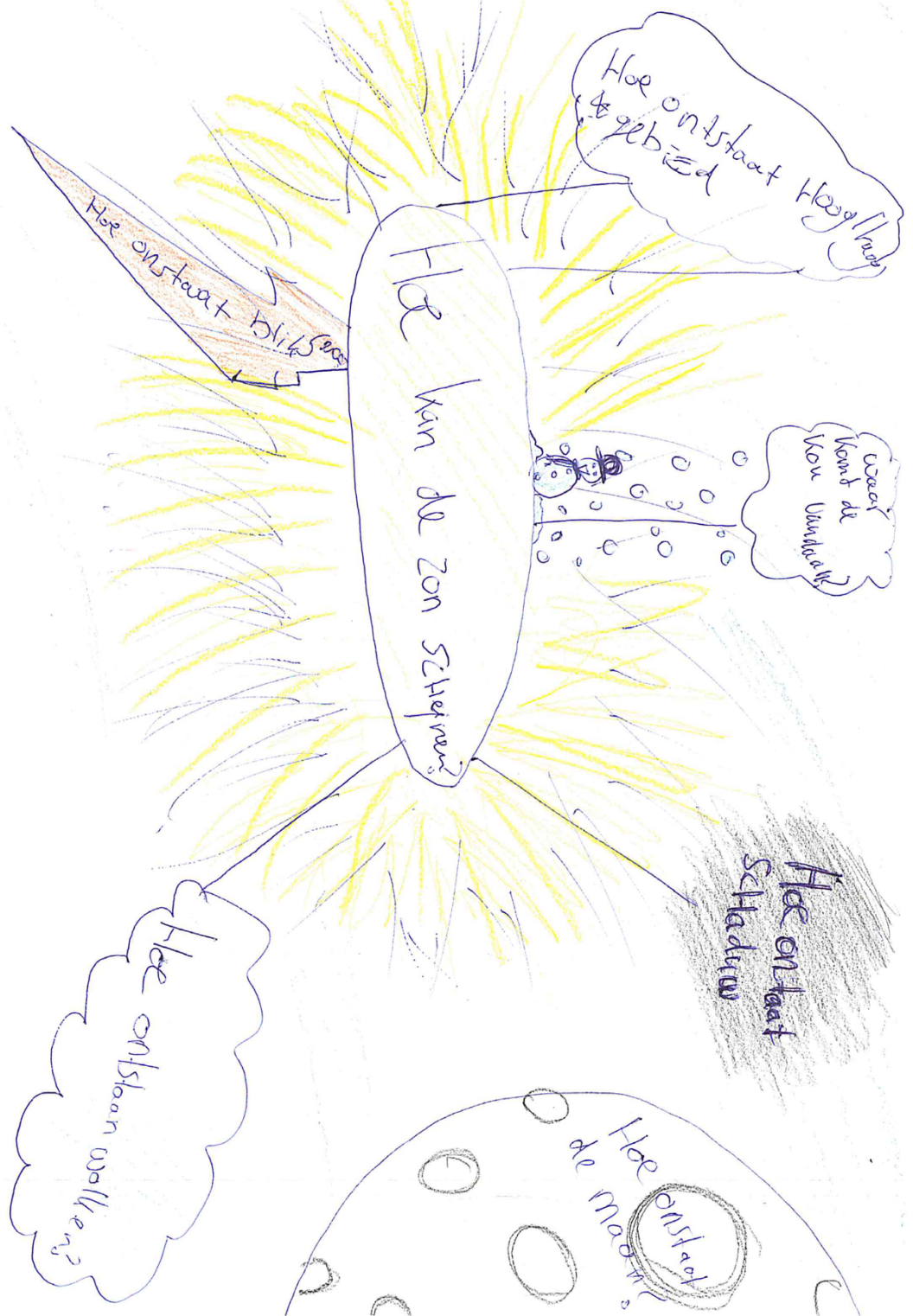
- **Week 5: Werken aan de poster**

- De leerlingen hebben vorige week onderzoek gedaan naar hun onderzoeksvraag. Deze week mogen zij zich meer gaan verdiepen in hun onderzoeksvraag. Dit doen ze door meer informatie op te zoeken op het internet en op deze manier antwoord te krijgen op hun onderzoeksvraag. Daarbij kunnen zij bevestigen of hun antwoord op het proefje overeenkomt met de theorie (zie hieronder een aantal posters).

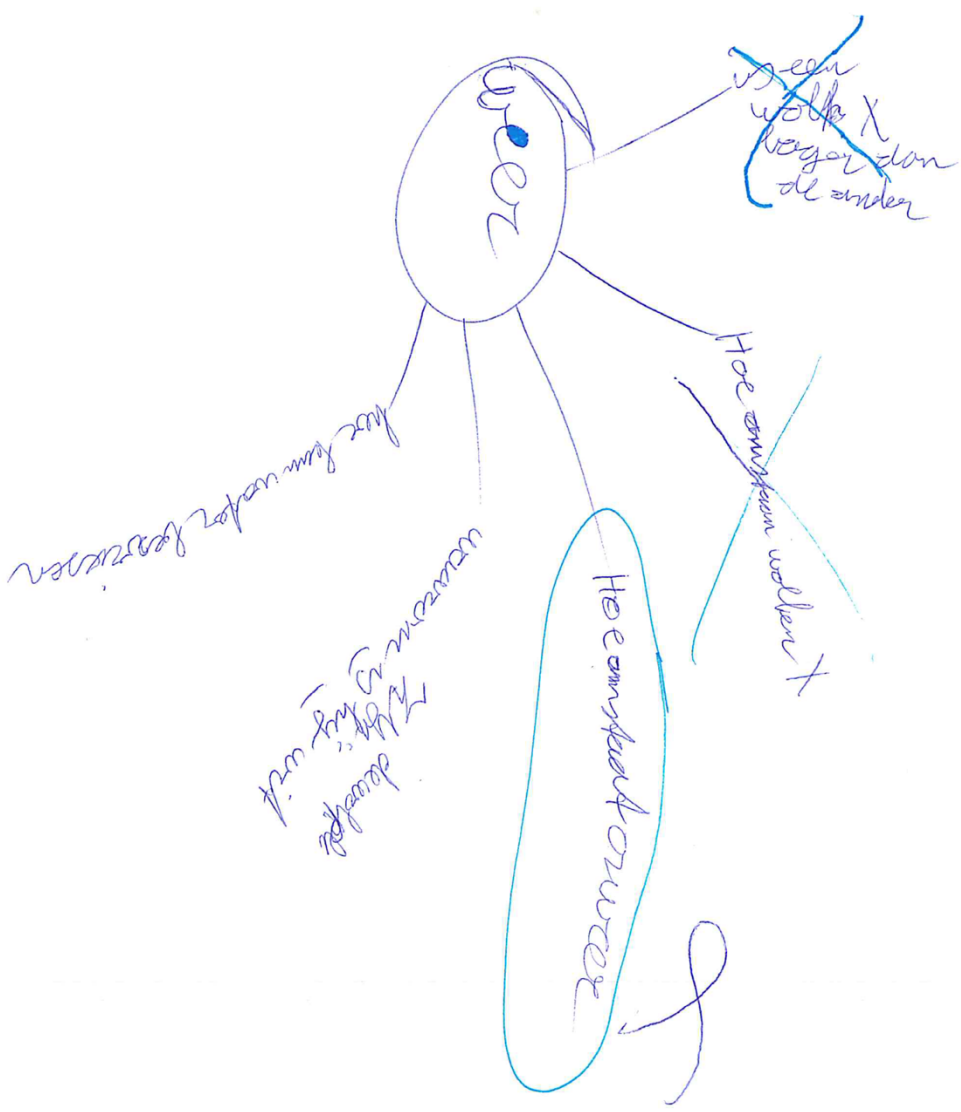
- **Week 6: Presentaties**

- De leerlingen presenteren met hun groepje de onderzoeken aan de rest van de groepen. Het gaat hier voornamelijk om wat zij hebben geleerd en hoe zij dit hebben aangepakt. De volgende vragen moeten zij hierbij beantwoorden:
 - Wat jullie onderzoeksvraag is
 - Hoe hebben jullie die onderzoeksvraag beantwoord? En wat is het antwoord op jullie onderzoeksvraag?
 - Wat zouden jullie nog meer willen weten?
 - Hoe hebben jullie de afgelopen weken gewerkt?
 - Wat vonden jullie van het project? Tips en tops voor de juf!
- De presentaties bereiden zij in deze les ook voor. Het thema wordt hiermee ook afgesloten (zie hieronder een aantal foto's van de presentaties).

De leerlingen en leerkrachten vullen beiden de rubrics in als effectmeting.

Heel veel
vragen

Bijlage 3 - Onderzoeksplan

1. Wat is het onderwerp?

~~hoe ontstaat een~~ wolkbreuk

2. Wat weten we al over het onderwerp?

~~Dat een wolkbreuk een breuk in de wolken is~~
~~waar~~ uit komt
~~waar~~ Dat een wolkbreuk een hele harde
regenbui is

3. Wat is de onderzoeksvraag?

hoe ontstaat een wolkbreuk?

4. Wie en/of wat gaan we gebruiken voor het onderzoek?

Alleen hoor

SORRY

dit heb ik dan
gedaan

Bijlage 3 - Onderzoeksplan

1. Wat is het onderwerp?

over het weer

2. Wat weten we al over het onderwerp?

mits het heeft macht
het is doornichig

3. Wat is de onderzoeksvraag?

hoe ontstaat wind

4. Wie en/of wat gaan we gebruiken voor het onderzoek?

Bijlage 17: Interview leerlingen n.a.v. resultaten

	Vragen	Antwoorden
1.	Wat vonden jullie van het thema het weer om hieraan te werken?	13. "Leuk. Je kon zelf op de computer werken. Je mocht je eigen gang." 9. "Niet zo leuk. Groepje vond ik niet zo leuk." 19. "Wel leuk. Groepjes waren minder leuk. Het werken eraan was wel erg leuk!" 22. "Wel leuk. Dat je een poster moest maken. Dat je zelf een onderdeel kon kiezen." 5. "Het project zelf vond ik leuk, maar het samenwerken ging niet zo goed." 4. "Was wel leuk. Dat we de proefjes deden. Dat je dingen moest opzoeken en dan weet je weer mee. Maar samenwerken ging niet zo goed, wel een beetje." 3. "Eerst vond ik het wel saai. Daarna weer leuk. Het thema sprak me niet zo aan. Als je het eenmaal het doen bent is het wel leuk. De dingen zelf verzinnen vond ik leuk." 17. "Vond het heel interessant en leuk om te doen. Dat je zelf het onderwerp mocht bedenken. De poster erbij is leuk om te doen en proefjes. De groepjes waren goed gesplitst in jongen en meisjes." 2. "Ik vond het best leuk om te doen. Vooral de proefjes doen vond ik leuk." 16. "Ik vond het leuk om te doen. Vooral het thema doen vond ik leuk om te doen."
2.	Hoe vonden jullie het dat je zelf doelen / vragen kon stellen bij zaakvakonderwijs voordat je dit thema ging doen?	13. "Dat konden we wel af en toe, maar niet heel veel." 9. "Wel oke.. Niet heel vaak." 19. "Ja best veel dingen. Zou nog wel wat meer mogen." 22. "Mocht soms zelf ook wat bedenken. Zou wel meer en vaker mogen!" 5. "Niet veel en vaak." 4. "Niet echt." 17. "Zoals het nu ging tijdens het thema zou wel vaker mogen." 3. "Een beetje." 16. "Ik vond dat je dit minder kon aangeven." 2. "Lijkt mij allemaal even leuk. Nu kon je ook aangeven wat je wilde leren."
3.	Vonden jullie dat het tijdens het project meer gebeurde? Zo ja, op welke manier?	13. "Na het project nog meer." 19. "Tijdens dit project veel meer. Kinderen die verlegen durven ook meer te zeggen." 22. "Veel meer!" 5. "Goed. Je kon nu zelf dingen aangeven." 3. "Tijdens het thema mocht je veel nu zelf bedenken." 4. "Vond ik ook zo." 16. "Ik kon veel aangeven wat ik wilde leren."

	2. "Tijdens het thema kon ik veel aangeven wat ik wilde leren."
4. Hoe vonden jullie dat je aan het werk ging tijdens het project? Ging je zelf aan het werk?	13. "Goed. Wel een beetje druk. Soms niet geconcentreerd." 9. "Beetje slecht. Groepje was niet echt leuk." 22. "Met het groepje zijn we echt met het werk bezig geweest." 19. "Groepje was niet echt leuk. Ik was wel altijd geconcentreerd aan het werk." 5. "Ik ging goed aan het werk." 4. "Half geconcentreerd. Wel een beetje afgeleid soms. Gemotiveerd wel." 17. "Ik ben zelfstandig aan het werk gegaan. Ik moest vaak de anderen aansturen. Zouden de anderen nog meer mogen doen." 3. "We waren in het begin niet zo geconcentreerd. Ging wel steeds beter." 16. "In het begin liep het niet zo lekker. Later ging ik beter aan het werk en was ik geconcentreerd." 2. "Ik voelde dat eigenlijk ook zo."
5. Hoe snel vroeg je om hulp als je iets niet snapte?	13. "Normaal. Niet gelijk, maar eerst met het groepje bespreken." 9. "Pas als je hulp nodig had." 19. "Best vaak. Maar de juf hielp met vragen stellen." 22. "Best vaak. Ging gewoon lekker aan het werk. Eerst zelf oplossen." 5. "Op de Chromebooks zelf heel zelfstandig. Gewoon verder zoeken als je er niet uitkwam." 4. "Niet heel vaak. Eerst zelf proberen en daarna naar de juf." 17. "Eerst veel dingen zelf uitgezocht." 3. "We hebben niet zo snel om hulp gevraagd. Zelf dingen oplossen." 16. "Ik ging het eerst zelf proberen. Als ik er zelf niet uitkwam vroeg ik aan de juf." 2. "Dit deed ik ook."
6. Hoe heb je er zelf voor gezorgd dat je onderzoeksvraag beantwoord werd? Welke dingen hebben jullie hiervoor bedacht?	13. "Veel informatie op het internet gezocht." 9. "Door het op te zoeken. Zelf niet de vraag bedacht." 22. "We hebben informatie opgezocht op internet." 19. "Wij hebben ook Informatie opgezocht, maar ook nog een boek opgezocht i.p.v. het internet." 4. "Bij de proefjes hadden we het antwoord al." 5. "We hadden niet echt een duidelijk antwoord. We dachten daar nog verder over na wat het nog meer kon zijn." 17. "We gingen proefjes doen. We wisten dat neerslag regen was en dat verdampt. We wisten al een paar dingen. We kunnen daar meer informatie over opzoeken." 3. "We gingen opzoeken op internet. Boek bekijken." 16. "We deden proefjes en keken op internet. Verder kijken."

7. Hebben jullie kunnen bepalen of je onderzoeksvraag / doel bereikt was? Hoe deed je dat??

2. "Proefjes en internet. Ik noemde dat we misschien ook nog op andere website konden kijken."

19. "We wisten dit gelijk al snel. We hebben daarna nog meer info erbij gezocht."

22. "Door het op te zoeken en na te denken hierover. En toen wist ik mijn antwoord."

17. "Op het laatste moment. Toen we een filmpje hadden bekeken. Dat filmpje bracht ons heel veel info op."

3. "Onze vraag is nog niet helemaal beantwoord. Je zou er nog meer over kunnen opzoeken. Ik kan goed bedenken dat mijn vraag nog niet echt beantwoord is."

16. "Eerst gingen we de proefjes doen en toen wist ik meer. Daarna konden we ons antwoord pas echt. Daarna konden we het precies uitleggen. Ik luisterde met andere mee en vulde die aan."

2. "Ik wist het nadat we het grootste deel hadden gevonden. Iets voor het einde voor het einde hadden we onze onderzoeksvraag beantwoord. Ik stelde vragen aan mijzelf om te kijken of het antwoord op de poster stond."

Bijlage 18: Inge vulde rubrics leerlingen en leerkrachten

no

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerling

Groepsnummer: 4

Datum: 6/2

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen / leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerling

Groepsnummer: 2

Datum: 6/2

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht bedenk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

ho

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerling

Groepsnummer: 5 Datum: 6-2

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht bedenk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

ti

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerling

Groepsnummer: 5

Datum: 6/3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen / leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerling

Groepsnummer: 9 Datum: 6/3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht bedenk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerling

Groepsnummer: 16

Datum: 6/3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen / leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen / mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen heb behaald.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerling

Groepsnummer: 13 Datum: 27/3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen ☒	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen heb behaald.

62

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerling

Groepsnummer: 4

Datum: 27/3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht bedenk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen heb behaald.

62

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerling

Groepsnummer: 19

Datum: 27/3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen / leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen / mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht

Groepsnummer: 5

Datum: 6/2

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen. ☒	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen. ☒	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden. ☒	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga. ☒	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt. ☒	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon. ☒	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven. ☒	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap. ☒	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt. ☒	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken. ☒	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald. ☒	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht

Groepsnummer: 2

Datum: 6/2

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga ik beginnen. ☒	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht bedenk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen. ☒	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden. ☒	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga. ☒	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig. ☒	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven. ☒	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap. ☒	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt. ☒	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken. ☒	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald. ☒	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht

Groepsnummer: 4 Datum: 6/2

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen. ☒	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen. ☒	Met hulp van de leerkracht bedenk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden. ☒	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga. ☒	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig. ☒	Ik toon duidelijk initiatief. ☒
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven. ☒	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap. ☒	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen. ☒	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken. ☒	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald. ☒	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht

Groepsnummer: 19

Datum: 27/3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga ik beginnen.	☒ Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen / leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen. ☒	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen. ☒
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden. ☒	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom. ☒
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief. ☒
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen. ☒
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap. ☒
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen. ☒	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel. ☒
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb. ☒	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht

Groepsnummer: 4 Datum: 27/3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen. ☒
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken. ☒	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden. ☒	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom. ☒
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig. ☒	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen. ☒
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap. ☒
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen. ☒	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken. ☒	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb. ☒	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht

Groepsnummer: 13

Datum: 27/3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken. ☒	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga. ☒	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven. ☒	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap. ☒	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen. ☒	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken. ☒	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb. ☒	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht 2

Groepsnummer: S

Datum: 6/2

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht bedenk ik mijn eigen leerdoelen / leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht 2

Groepsnummer: 4

Datum: 6/2

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht bedenk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht 2

Groepsnummer: 16 Datum: 6/2

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga ik beginnen.	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen / leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen / mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht 2

Groepsnummer: 19 Datum: 27-3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga ik beginnen.	☒ Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht bedenk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	☒ Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	☒ Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga.	☒ Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig.	☒ Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	☒ Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	☒ Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	☒ Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	☒ Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	☒ Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht 2

Groepsnummer: 13

Datum: 27-3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf spullen en ga ik beginnen. ☒	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga. ☒	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig. ☒	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven. ☒	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven.	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen. ☒	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken.	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken. ☒	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald. ☒	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.

Rubric zelfsturing over leerling volgens leerkracht 2

Groepsnummer: 3

Datum: 27-3

	1	2	3	4
1. Hoe ga ik beginnen met mijn werk?	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht mij vaak waarschuwen om aan mijn werk te gaan.	Als ik ergens mee moet beginnen, moet de leerkracht zeggen wanneer ik moet beginnen	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik meestal uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen. ☒	Als ik ergens mee moet beginnen, pak ik altijd uit mijzelf mijn spullen en ga ik beginnen.
2. Doelen opstellen	De leerkracht bedenkt voor mij mijn leerdoelen / leervragen.	Met hulp van de leerkracht denk ik mijn eigen leerdoelen/ leervragen. ☒	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken.	Ik kan mijn eigen leerdoelen / leervragen bedenken en deze eventueel aanpassen.
3. Plannen	De leerkracht maakt voor mij een planning om de leerdoelen te behalen/ mijn leervragen te beantwoorden.	Met hulp van de leerkracht kan ik een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden. ☒	Ik kan meestal zelf een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.	Ik kan zelfstandig een planning maken om mijn leerdoelen te behalen of mijn leervragen te beantwoorden.
4. Manier van werken	De leerkracht beslist hoe ik aan het werk ga.	Ik heb de leerkracht nodig om mij te helpen hoe ik aan het werk ga.	Ik beslis meestal zelf hoe ik aan het werk ga. ☒	Ik beslis zelf hoe ik aan het werk ga en ik kan uitleggen waarom.
5. Initiatief tonen	Ik doe alleen maar iets als een ander het vraagt.	Ik heb vaak aansturing nodig voordat ik initiatief toon.	Ik toon meestal initiatief, maar heb soms wat aansturing nodig. ☒	Ik toon duidelijk initiatief.
6. Concentratie	De leerkracht moet mij vaak vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht moet mij soms vertellen aan het werk te blijven.	De leerkracht hoeft mij bijna nooit te vertellen aan het werk te blijven. ☒	Ik ga alleen van mijn werk weg om een ander te helpen.
7. Hulp vragen	Ik wacht hulp af wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag soms hulp wanneer ik een opdracht niet snap.	Ik vraag meestal hulp wanneer ik een opdracht niet snap. ☒	Ik vraag altijd hulp wanneer ik een opdracht niet snap.
8. Motiveren van keuzes	Ik maak keuzes, maar vind het lastig uit te leggen waarom ik deze heb gemaakt.	Ik maak keuzes en ik kan deze af en toe uitleggen. ☒	Ik maak keuzes en ik kan deze meestal uitleggen.	Ik maak keuzes en ik kan deze altijd uitleggen.
9. Doelen bereiken	Ik ben vaak afgeleid waardoor ik mijn leerdoelen niet kan bereiken.	Ik kan met hulp dingen doen om mijn leerdoelen te bereiken. ☒	Ik kan meestal zelfstandig dingen doen om mijn doel te bereiken.	Ik kan zelfstandig aan de slag en bereik daardoor mijn leerdoel.
10. Zelfinzicht	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met hulp van de leerkracht in stappen beoordelen of ik de doelen heb behaald.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik met een klein beetje hulp van de leerkracht beoordelen of ik de doelen heb behaald. ☒	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik meestal zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.	Wanneer ik zelf doelen heb opgesteld, kan ik zelfstandig beoordelen of ik de doelen behaald heb.